

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΕΤΟΣ ΕΚΤΟΝ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1890. — ΤΕΥΧΟΣ ΙΒ'

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΥ

ΕΝ ΤΩ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΙ ΑΛΜΥΡΟΥ

ΥΠΟ Σ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΟΥ

Υποδιευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀϊδίνῳ Κασσαβετείου καὶ Τριανταφυλλιδείου
Γεωργικοῦ Σχολείου.

(Συνέχεια ἴδε φυλλ. ΙΑ'. σελ. 505)

11. **Παρασκευὴ τοῦ καπνοῦ.** Ὁ καπνὸς μένει οὕτω κρεμασμένος περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον χρόνον ἀναλόγως τῆς παρατάσεως τοῦ ξηροῦ καιροῦ. Εὐθύς ὡς ἐπέλθῃ ὑγρὸς καιρὸς καὶ νοτιάη ὁ καπνὸς — ὅτε εἶνε δυνατὴ ἡ χεῖρισις αὐτοῦ ἀνευ τριβῆς — λύονται τὰ τόπια, καὶ χωρίζονται τὰ φύλλα εἰς κατηγορίας, ἀναλόγως τῆς ποιότητος, τοῦ μεγέθους καὶ τῆς σειρᾶς, ἣν κατεῖχον ἐπὶ τοῦ φυτοῦ.

Ἡ ἐργασία αὕτη θὰ ἐγίνετο ἐντελεστέρα, ἂν ἐξετελείτο μὲ τὰ νωπὰ φύλλα, δηλαδὴ κατὰ τὸ ἀρμάθιασμα, διότι τότε ταῦτα διακρίνονται καλλίτερον.

Μετὰ ταῦτα ἀνοίγονται καλῶς τὰ φύλλα καὶ κατασκευάζονται κανονικὰ δέματα ἐξ 25 περίπου φύλλων τῆς αὐτῆς κατηγορίας, τὰ ὅποια ἐπιθέτονται ἐπ' ἀλλήλων κατὰ τὴν ἴδιαν διεύθυνσιν, συμπιέζονται δὲ καλῶς καὶ δένονται κατὰ τὴν βάσιν (ἀπὸ τὸ κοτσάνι) διὰ νήματος ἐκ τραγομάλλου. Τὸ δέμα τοῦτο λέγεται καλοῦπι.

Μὲ τὰ ἀνώτερα φύλλα (κορφοφύλλα) σχηματίζονται ἰδιαιτέρα καλούπια. Εἶνε δὲ ταῦτα συνήθως μικρᾶς ἀξίας, διότι ὠριμάζοντα ὀλιγώτερον διατηροῦν μετὰ τὴν ξήρανσιν τὸ πράσινον χρῶμα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὅλα τὰ ἐλαττώματα τοῦ ἁώρου κα-

πνοῦ, δηλαδή χορτώδη ὄσμήν, ἔλλειψιν ἀρώματος, κτλ. Ὄταν ὁμως τὸ θέρος ἦνε εὐνοϊκὸν τὰ φύλλα ταῦτα ὠριμάζουσι καταλλήλως καὶ ἀγοράζονται ὑπὸ τῶν καπνεμπόρων εἰς τὴν αὐτὴν τιμὴν μὲ τὰ ἄλλα, χρησιμοποιούμενα εἰς τὰ μίγματα ὡς καπνὸς πολὺ δυνατός, διότι ὡς ὑψηλότερα τῶν ἄλλων, ἔχουσι τὴν μεγαλειτέραν ὄλων ἀναλογίαν νικοτίνης.

Τὰ καλούπια τίθενται εἰς μπασκί, δηλαδή εἰς σωρὸν ἐνὸς μέτρου ὕψους, κάτι ὀλιγωτέρου πλάτους, καὶ μήκους συμφώνου πρὸς τὸ δωμάτιον· πιεζόμενα δὲ ἄνωθεν διὰ βαρῶν μένουσιν ἐκεῖ μέχρι τῆς πωλήσεως.

Ἡ διαμονὴ τοῦ καπνοῦ εἰς μπασκί ἔχει μεγίστην σπουδαιότητα, καὶ βεβαίως δὲν διαρκεῖ συνήθως ὅσον πρέπει. Ἡ βραδυτάτη ζύμωσις, ἣτις τελεῖται κατὰ τὴν περίοδον ταύτην (ἀργάζει), ἀναπτύσσει μεγάλως τὰ προτερήματα τοῦ καπνοῦ, ὅταν οὗτος ἔχη ἤδη τοιαῦτα. Τοῦλάχιστον ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἄπαντες παρετήρησαν καὶ γνωρίζουσιν εἶνε ὅτι ἀναπτύσσει τὸ χρῶμα (κοκκινίζει, πέρνει τσεχρέ.)

Ὄταν τὸ μπασκί θερμανθῆ, διαλύεται ὅπως ἀερισθῆ. Εἰς τὸν ἐκ νέου σχηματισμὸν αὐτοῦ, πρέπει τὰ καλούπια, τὰ ὅποια ἦσαν εἰς τὸ κέντρον, νὰ τοποθετῶνται πρὸς τὰ ἔξω καὶ τὰνᾶπαλιν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πωλήσεως τὸ μπασκί διαλύεται καὶ σχηματίζονται τέγκια, δηλαδή δέματα συγκείμενα ἐκ 40—50 ὀκάδων τυλισσόμενα δι' ὑφάσματος ἐκ τραγομάλλου. Ἀφοῦ τὰ τέγκια μεταφερθῶσιν εἰς τὸ κέντρον τῆς ἐξαγωγῆς (εἰς Βῶλον), λύονται, τὰ δὲ καλούπια χωρίζονται ἐκ νέου καὶ γίνονται νέα κατάταξις τῶν φύλλων ἀναλόγως τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἐμπορίου.

12. Τρόπος ἐκμεταλλεύσεως. Ἡ καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ διεξάγεται ἐν τῷ διαμερίσματι τούτῳ κατὰ 3 τρόπους.

1ον παρὰ τοῦ μικροῦ ἰδιοκτῆτου συνήθως διὰ προσωπικῆς ἐργασίας, σπανιώτερον δι' ἐργατῶν.

2ον διὰ τῶν καπνοφυτευτῶν (καπνουτζήδων). Εἰς τὴν περιπτώσιν ταύτην ὁ ἰδιοκτῆτης παραδίδει τὸν ἀγρὸν καλλιεργ-

γημένον καὶ κοπρισμένον, παρέχει εἰς τὸν καπνοφυτευτὴν δάνειον 100—200 δραχμῶν, ἧτοι μέρος τοῦ ἀναγκαίου ποσοῦ διὰ τὴν συντήρησιν τῆς οἰκογενείας του καθ' ὅλην τὴν περίοδον τῆς καλλιέργειας, — ἀπὸ Ἰανουαρίου μέχρι τῆς πωλήσεως τοῦ προϊόντος, ἐξ οὗ καὶ εἰσπράττει τὸ δάνειον μὲ τὸν τόκον ἂν συμφωνήθῃ τοιοῦτος καὶ πληρώνει τὰ μικρὰ ἐξοδα τῆς καλλιέργειας, ράμματα κλ.— Ὁ Καπνουτζῆς καταβάλλων τὴν προσωπικὴν του ἐργασίαν καὶ τὴν τῆς οἰκογενείας του (καλλιεργεῖ 4—7 στρέμματα), ἀποδίδει εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην τὸ ἕμισυ τοῦ προϊόντος καλουπιασμένον.

3ον εἰς τὰ τσιφλίκια διὰ τῶν μορτιτῶν καλλιεργητῶν. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἰσχύουσιν ἀκριβῶς οἱ διὰ τὸν σίτον καὶ τὰς ἄλλας καλλιέργειας ὅροι, ἐπομένως ὁ ἰδιοκτῆτης λαμβάνει τὸ 1|3 τοῦ προϊόντος εἰς ὄρμαθούς, σπανιώτερον καλουπιασμένον.

Ἐν τῷ διαμερίσματι Ἀλμυροῦ τὸ μεγαλιότερον μέρος τῆς καλλιέργειας διεξάγεται κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον.

Ἡ διὰ τῶν μορτιτῶν καλλιέργεια συνεπάγεται πολλὰς καταχρήσεις ἐκ μέρους τούτων. Ἐτερον εἶδος καλλιέργειας διὰ τῶν μορτιτῶν ἐπικρατοῦν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καρδίτσῆς εἶνε ὑπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην ἀνώτερον. Ἐν αὐτῷ οἱ ὅροι τῆς μορτιτικῆς καλλιέργειας εἶνε οἱ αὐτοί, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον, ὅτι ὁ μορτιτικῆς ἀποδίδει 18 ὀκάδας κατὰ στρέμμα καπνὸν μεσαῖον, δηλαδή χωρὶς πατόφυλλα καὶ κορυφόφυλλα, καλουπιασμένον, οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ ἐσοδεία. Συνήθως εἰσπράττεται τὸ ἀντίτιμον τοῦ ποσοῦ τούτου εἰς χρῆμα.

13. Παραγωγή. Κατὰ τὰς πληροφορίες τῆς Ἐφορίας Ἀλμυροῦ ἐν τῷ διαμερίσματι τούτῳ παρήχθησαν κατὰ τὸ 1889, 86,000 ὀκάδες καπνοῦ, τοῦ ὁποίου τὸ πλεῖστον ἐξήχθη.

Εἶνε δύσκολον νὰ εὔρη τις ἄλλους ἀριθμούς, πλησιάζοντας πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ παραγωγή ἄλλοτε ἦτο μεγαλιότερα καὶ καλλιτέρας ποιότητος, αἰτία δὲ τῆς ἐλαττώσεως ταύτης εἶνε ἡ ἀραιώσις τοῦ πληθυσμοῦ ὡς ἐκ τῆς ἀ-

ναχωρήσεως τῶν Ὀθωμανῶν, αἵτινες ἦσαν καὶ οἱ καλλίτεροι καπνοφυτευταί.

Ὁρος σπουδαῖος πρὸς ἐμφύχωσιν τῆς καλλιεργείας ταύτης θὰ ἦτο ἡ παροχὴ οἰκονομικῶν μέσων εἰς τοὺς καπνοφυτευτάς (καπνουντζήδες), οἵτινες εἶνε πάντοτε πτωχοὶ καὶ ὑφίστανται πολλὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας κατὰ τὴν περίοδον τῆς καλλιεργείας.

Τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον Ἀιδινίου ἐπρότεινεν εἰς πολλοὺς ἐξ αὐτῶν τὴν καλλιέργειαν ταύτην ἐν Ἀιδινίῳ ὑπὸ τοὺς παραδεδεγμένους ὄρους μὲ τὰς ἐπομένους δύο διαφοράς· νὰ μὴ παράσχη αὐτῇ δάνειον, ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἀντὶ τοῦ 1/2 νὰ λάβῃ μόνον τὸ 1/3 τοῦ προϊόντος, τὰ δὲ ἄλλα 2/3 νὰ λαμβάνῃ ὁ καπνοφυτευτής. Οὐδεὶς τούτων εὐρέθη παραδεχόμενος τοὺς δι' αὐτὸν λίαν συμφέροντας τούτους ὄρους, τοῦτο δὲ μόνον ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως μικροῦ κεφαλαίου.

14. **Μέθοδος καλλιεργείας.** Εἶνε δύσκολος ὁ προσδιορισμὸς τῆς τιμῆς τῆς παραγωγῆς τοῦ καπνοῦ ἐνταῦθα, διότι καθὸ ἀντικείμενον ἀποκλειστικῶς τῆς μικρᾶς καλλιεργείας, δὲν ἔχει ποτὲ ἀρκετὴν ἔκτασιν ὥστε νὰ ἀπασχολῇ ἡμερομισθίους ἐργάτας ἢ τὴν οἰκογένειαν τοῦ καλλιεργητοῦ εἰς τακτικὴν καὶ συνεχῆ ἐργασίαν· αἱ πλεῖσται τῶν ἐργασιῶν γίνονται ἐκ διαλειμμάτων, οὕτως ὥστε εἶνε ἀδύνατον νὰ ὀρισθῶσιν ἀκριβῶς τὰ ἀπαιτούμενα ἡμερομισθία δι' ἐκάστην αὐτῶν.

Οἱ ἐπόμενοι ἀριθμοὶ ἀναφερόμενοι εἰς καλλιέργειαν ἑνὸς στρέμματος, δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς οἱ μᾶλλον πλησιάζοντες πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

Ἐνοίκιον γῆς ἐπὶ ἕν ἔτος	Δρ.	8,00
Φόρος κτηνῶν διὰ 2 1/2 ἡμερῶν ἐργασίαν	»	0,75
Λίπανσις	»	0,00
Ὀργώματα 2 = 2 1/2 ἡμερομ. πρὸς δρ. 3	»	7,50
Σπορεῖον, βοτανίσματα κτλ.	»	3,00
Μεταφύτευσις, 2 ἡμερ. ἀνδρὸς καὶ 2 γυναικὸς	»	7,00
Εἰς μεταφορὰν	»	26,25

Ἐκ μεταφορᾶς	Δρ.	26,25
Σκάλισμα, παράχωμα 3 ἡμερομ.	»	4,50
Κορυφολόγημα	»	1,00
Συλλογὴ, 3 ἡμερομ.	»	4,50
Ἀρμάθιασμα	»	2,00
Ἐήρασις καὶ ἄλλαι φροντίδες	»	1,00
Καλούπιασμα 2 ἡμερομ.	»	7,50
Σπάγος	»	1,00

Τὸ ὅλον Δρ. 47,75

Μὲ παραγωγὴν 50 ὀκ. κατὰ στρέμμα ἡ τιμὴ παραγωγῆς τοῦ καπνοῦ κατ' ὀκτὸν εἶνε $\frac{47,75}{50} = \delta\rho. 0,95$, σημαντικῶς ἀνωτέρα τῆς ἐν ταῖς πλείστοις χώραις τοῦ κόσμου. Ἐν Εὐρώπῃ ἡ παραγωγὴ τοῦ καπνοῦ στοιχίζει κατὰ μέσον ὄρον 0, φρ. 40 κατὰ χιλιόγρ. μολονότι ἐκεῖ ἐπιβαρύνεται ἡ καλλιέργεια ὑπὸ τοῦ πολὺ ἀνωτέρου ἐνοικίου τῆς γῆς καὶ ὑπὸ τῆς λιπάνσεως. Πάντα ὅμως ταῦτα ἀντισταθμίζονται ὑπὸ τῆς μεγάλης παραγωγῆς, ἥτις ὑπερβαίνει πολλάκις τὰ 300 χιλιόγρ. κατὰ στρέμμα. Ἐννοεῖται ὅτι ὅπου τοῦτο συμβαίνει, καὶ ἡ ποιότης καὶ ἡ κξία τοῦ καπνοῦ εἶνε κατωτέρα.

(τέλος)

ΠΕΡΙ ΒΑΜΒΑΚΟΣ

(Συνέχεια ἴδε φυλλ. 1Α', σελ. 509)

Τῷ 1877 οἱ διάφοροι κλάδοι τῆς βαμβακοβιομηχανίας ἦσαν ἤδη κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀνεπτυγμένοι εἰς τὰ κυριώτερα βιομηχανικὰ κράτη· μ' ὅλον τοῦτο ἡ Ἀγγλία ὑπερεῖχε πάντοτε κατὰ πολὺ πᾶσαν ἄλλην χώραν, ὡς ἐκ τοῦ κατωτέρω πίνακος φαίνεται.

Παγκόσμιος κατανάλωσις βάμβακος ἐν μηχανικοῖς κλωστήριοις κατὰ τὸ 1877.

χῶραι	ἀριθμὸς ἀτράκτων	χιλιόγραμμα βάμβακος
Ἄγγλια	39,500,000	583,650,000
Γαλλία	5,000,000	103,500,000
Γερμανία	4,700,000	112,095,000
Ῥωσία	2,500,000	64,125,000
Ἑλβετία	1,850,000	19,192,000
Ἰσπανία	1,775,000	35,943,500
Αὐστρουγγαρία	1,558,000	45,571,500
Ἰταλία	880,000	23,760,000
Βέλγιον	800,000	19,440,000
Σουηδ. καὶ Νορ.	310,000	11,160,000
Ὀλλανδία	230,000	6,210,000
Ἡν. Πολιτεῖαι	9,539,000	300,000,000
Ἄλλαι χῶραι	3,300,000	40,000,000
Τὸ ὅλον	71,942,000	1,364,647,000

Τὴν ἐν τῇ βαμβακοβιομηχανίᾳ δὲ ὑπεροχὴν τῆς ταύτης ἡ Ἄγγλια δὲν ἀπέβαλε μέχρι σήμερον (*), οὐχ ἥττον ἢ ἐκτά-

(*) Ἀριθμὸς ἀτράκτων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ κλωστήριων.

Ἄγγλια (1885)	43,249,000
Ἡν. Πολιτεῖαι (1885)	13,250,000
Αὐστρουγγαρία (1885)	2,077,000
Ἰνδία (1885)	3,048,000
Γαλλία (1882)	3,927,000
Γερμανία (1883)	4,900,000
Ῥωσία (1883)	4,000,000
Ἑλβετία (1884)	1,880,000
Ἰσπανία (1883)	1,885,000
Ἰταλία (1883)	1,200,000
Βέλγιον (1883)	650,000
Σουηδία καὶ Νορβηγία (1883)	310,000
Ὀλλανδία (1883)	350,000
Ἄλλαι χῶραι	3,000,000
Τὸ ὅλον	83,726,000

Ἡ Ἑλλὰς ἤδη ἀριθμεῖ δέκα καὶ εἴς (16) κλωστήρια (Εὐβοίας 1, Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος 2, Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος 1, Κυκλάδων 2 καὶ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας 10), ἔχοντα ἐν συνόλῳ 37,000 ἀτράκτους.

κτως ταχεῖα καὶ ὑπὸ ὄρους πολλῶ ἐννοικωτέρους ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας ταύτης ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτεῖαις προμηνύει ὅτι ταχέως τὸ τέκνον θὰ καταβάλῃ τὴν γηραιὰν μητέρα.

Ἡδὴ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι παράγουσι περὶ τὰ 7,500,000 δέματα (τῶν 400 λιτρῶν) βάμβακος, ἐξ οὗ καταναλίσκεται ἡ βιομηχανία αὐτῶν περὶ τὰ 2 1/2 ἑκατομμύρια, τῆς Ἀγγλίας καταναλισκούσης περὶ τὰ 3,800,000 δέματα.

Ὁ κατωτέρω πίναξ δεικνύει τὴν παγκόσμιον κατανάλωσιν βάμβακος κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1884 μέχρι τοῦ 1888 πενταετῆ περίοδον.

Παγκόσμιος κατανάλωσις βάμβακος εἰς δέματα τῶν 400 λιτρῶν

Ἔτη	Μεγὰλη Βρετανία	Λοιπὴ Εὐρώπη	Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι	Ἰνδία	Τὸ ὅλον
1883—84	3,666,000	3,380,000	2,240,000	521,000	9,807,000
1884—85	3,433,000	3,255,000	1,909,000	582,000	9,179,000
1885—86	3,662,000	3,465,000	2,278,000	630,000	10,035,000
1886—87	3,691,000	3,640,000	2,423,000	712,000	10,466,000
1887—88	3,861,000	3,770,000	2,530,000	750,000	10,911,000

Ἄλλ' ὁ πίναξ οὗτος παρουσιάζει κυρίως τὸν ὑπὸ τῶν ἀπανταχοῦ σχεδὸν ὑπαρχόντων μηχανικῶν κλωστήριων καταναλισκόμενον βάμβακα, οὐχὶ δὲ καὶ τὸν ὑπὸ τῆς οἰκιακῆς βαμβακοβιομηχανίας ὡς καὶ τὸν δι' ἄλλας ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου ἐξοδευόμενον, ὅστις κατὰ τοὺς μετρωτέρους ὑπολογισμοὺς ἀνέρχεται εἰς τέσσαρα ἑκατομμύρια δέματα (τῶν 400 λιτρῶν) κατ' ἔτος· οὕτω λοιπὸν ἢ σήμερον παγκόσμιος παραγωγή καὶ κατανάλωσις τοῦ βάμβακος δύναται ν' ἀναβιβασθῇ εἰς δέκα καὶ πέντε περίπου ἑκατομμύρια δέματα, ἦτοι εἰς λίτρας ἀγγλικὰς 6,000,000,000 (*).

(*) Ἐκ τῶν συγκεντρωθεισῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν στατιστικῶν πληροφοριῶν περὶ γεωργίας τοῦ 1887 ἐξάγεται ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο παρήχθη εἰς τοὺς δεκαπέντε νομοὺς τοῦ κράτους (εἰς τὸν νομὸν Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος δὲν καλλιεργεῖται ὁ βάμβαξ καθ' ἑξ ἑλάβε τὸ ὑπουργεῖον πληροφορίας) ἐν περίπτῳ ἑκατομμύριον ἕκ. βάμβακος ἑξακκισμῶν. Σημειωτέον ἐν τοῦ-

Ὁ μέγιστος αὐτος ὕγκος τοῦ βάμβακος ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν σχεδὸν ἀπασῶν τῶν ἄλλων φυτικῶν καὶ ζωικῶν κλωστικῶν ὕλων ἃς ὁ ἄνθρωπος χρησιμοποιεῖ διὰ τὰς ποικίλας αὐτοῦ ἀνάγκας· πρὸς παραγωγὴν δ' αὐτοῦ ἀσχολοῦνται ἀκαταπαύστως εἰς διάφορα μέρη τῆς γῆς ἑκατομμύρια ἀνθρώπων καὶ ζώων, κατ' ἔτος δὲ κατέχονται ἀπέραντοι ἐκτάσεις γαιῶν.

Ἐπιχειρῶν τις νὰ ὑπολογίσῃ τὰ κεφάλαια τὰ ὅποια πρὸς παραγωγὴν τοῦ κολοσσαίου τούτου ποσοῦ τοῦ βάμβακος κατ' ἔτος προκαταβάλλονται ὡς καὶ τοὺς τόκους τῶν κεφαλαίων τῶν ἀντιπροσώπευόντων τὴν ἀξίαν τῆς πρὸς παραγωγὴν αὐτοῦ καταλαμβανομένης γῆς καὶ τῶν χρησιμοποιουμένων ἐργαλείων καὶ μηχανῶν καταπλήσεται ἐπὶ τῷ μεγέθει καὶ δικαίως ζητεῖ ν' ἀνεύρῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς ἡ ζήτησις καὶ ἐξόδευσις τοῦ βάμβακος εἶνε πολλῶ ἀνωτέρα τῆς καταναλώσεως πάσης ἄλλης φυτικῆς ἢ ζωικῆς κλωστικῆς ὕλης.

Τὰ πλεονεκτήματα τοῦ βάμβακος ὡς κλωστικῆς ὕλης εἶνε πολλὰ, πλὴν τὸ μέγιστον εἶνε ἀναντιρρήτως ἡ εὐθηνία, ἥτις καθιστᾷ τὴν ὕλην ταύτην προσιτὴν εἰς πάντας.

Μετὰ τὸν βάμβακα τὸ λίνον εἶνε ἡ μόνη φυτικὴ οὐσία τῆς χρώμεθα ἐν μεγάλῃ σχετικῶς ποσότητι πρὸς κατασκευὴν ὑφασμάτων, ἀλλὰ τοῦτο ἐκτὸς ὅτι εἶνε δαπανηρὸν, μόνον εἰς τὰ θερμὰ κλίματα δύναται νὰ καθέξῃ θέσιν ὑφαντικῆς ὕλης πρὸς γενικὴν χρῆσιν.

Τὸ ἔριον τῶν προβάτων καὶ ἡ μέταξα ἐν πολλοῖς εἶνε οὐσίαι ἀνώτεραι τοῦ βάμβακος, ἀλλ' ἡ σχετικῶς μεγάλη ἀξία αὐτῶν τὰς ἀποκλείει ἀπὸ τῆς γενικῆς χρήσεως· ὥστε οὐδεμίαν κλω-

τοῖς ἦτι τὸ ἔτος 1887 ἦτο ἐξαιρετικῶς ἄφρονον καὶ ἐπομένως ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ τὸν μέσον ὄρον τῆς παραγωγῆς τῆς χώρας, ἥτις παραγωγή βεβαίως θ' ἀνέρχεται εἰς δύο περίπου ἑκατομμύρια δκ. αἵτινες ἰσοδυναμοῦσι πρὸς 28 ὡς ἕγγιστα ἑκατομμ. ἀγγλικῆς λίτρας.

Ἡ Αἴγυπτος τῷ 1821 ἐξήγαγεν ἐν περίπου ἑκατομμύριον λίτρας ἀγγλικῆς βάμβακος ἐκκοκκισμένου. Τῷ 1841 ἡ ἐξαγωγή ἀνῆρχετο εἰς 20 περίπου ἑκατομμ. τῷ 1865 (περίοδος τῆς μεγάλης ζητήσεως) εἰς 200 περίπου ἑκατομμ. τῷ δὲ 1887 εἰς 296,800,000 λίτρας.

στικὴ ὕλη ἐκ τῶν ἐν χρήσει πρὸς ἔνδυσιν δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸν βάμβακα ὡς πρὸς τὴν εὐθηνίαν. Ὁ βάμβαξ εἶνε πράγματι ἡ κλωστικὴ πρὸς ἔνδυσιν ὕλη τῶν ἀπόρων.

Ἀλλὰ πλὴν τοῦ σπουδαιότητος τούτου πλεονεκτήματος κέκτηται προσέτι ὁ βάμβαξ τὴν μοναδικὴν ιδιότητα τοῦ νὰ δύναται ν' ἀναμιγνύηται ἐν οἰαδήποτε ἀναλογίᾳ μετὰ τοῦ ἔριου, τῆς μετᾶξης, τοῦ λίνου καὶ τῆς καννάβιος καὶ νὰ ὑφαίνεται οὕτως ἀναμιγνύμενος· δέχεται δὲ τὰς βαφὰς εὐκολώτερον ἢ αἱ δύο τελευταῖαι φυτικαὶ οὐσίαι.

Ἐν τῇ ἐν γένει καλλιέργειᾳ αὐτοῦ εἶνε ὀλιγαρχέστερος τοῦ λίνου καὶ τῆς καννάβιος βλαστάνων καὶ εἰς μετριωτάτης γονιμότητος γῆν. Ἐν ᾧ δὲ τούτων ἡ παρασκευὴ πρὸς κλωσιν εἶνε πολὺπλοκος καὶ δαπανηρὰ, ἡ τοῦ βάμβακος εἶνε ἀπελουστάτη καὶ ὀλιγοδάπανος.

Χάριν τῶν πολλῶν του τούτων προτερημάτων, ὁ βάμβαξ ἐκτῆσατο ταχέως τὴν προτίμησιν πάντων, πτωχῶν τε καὶ πλουσίων, δι' ὃ βλέπομεν αὐτὸν σήμερον χρησιμοποιούμενον ὑπὸ παντοίας μορφῆς. Ὑφάσματα πρὸς ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν ἔνδυσιν ἀπειραρίθμων μορφῶν καὶ ποιότητων, ἀπὸ τῆς διαφανεστάτης μουσελίνης μέχρι τῶν χονδρῶν ὑφασμάτων τοῦ 'Ρετσίνα' σινδόνης, κλινοσκεπάσματα, παρακιτάσματα, τάπητες, καλύμματα τραπεζῶν καὶ ἐπίπλων, πανία δι' ἱστία, διὰ σάκκους, πρὸς συσκευὴν ἐμπορευμάτων κ.τ.λ. κ.τ.λ' ἀπὸ τῆς λεπτοτέρας κλωστῆς μέχρι τοῦ ἰσχυροτέρου σχοινίου, πάντα ταῦτα κατασκευάζονται ἐκ βάμβακος.

Ὁ βάμβαξ προστούτοις χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν τῶν ἐφαπλωμάτων, πολλάκις δὲ καὶ πρὸς πλήρωσιν στρωμάτων. Πρὸς ἐπένδυσιν τῶν χειμερινῶν ἐνδυμάτων γίνεται χρῆσις τοῦ βαμβακονάστου (τῆς βᾶτας).

Τὸν βάμβακα χρησιμοποιοῦσι προσέτι πρὸς περιτύλιξιν τῶν πολυτελῶν κοσμημάτων καὶ τῶν λίαν εὐθραύστων ἀντικειμένων, πρὸς ἐπένδυσιν κιβωτιδίων περικλειόντων τιμαλφῆ κοσμήματα ἐνίοτε δὲ καὶ πρὸς ἐπένδυσιν καθισμάτων καὶ ἀνακλίντρων. Τὸν βάμβακα χρησιμοποιεῖ ἡ βιομηχανία καὶ πρὸς παρασκευὴν

τῆς βαμβάκοφυριτίδος, εἰς τινὰς δὲ περιστάσεις χρησιμοποιοῦν αὐτὸν καὶ ἡ ἰατρικὴ. Τέλος ἡ Ἐκκλησία δι' αὐτοῦ ἐπιθέτει τὸ μύρον.

Ἐκ τῶν βαμβάκερῶν ῥακῶν κατασκευάζεται χάρτης παχύτερος, κοινότερος καὶ ὀλιγώτερον λευκὸς τοῦ ἐκ λινῶν καὶ κανναδίνων ῥακῶν κατασκευαζομένου, οὐχ ἦττον καταλληλότητος δι' ὃν προορίζεται σκοπὸν, χρησιμοποιοῦμενος δὲ ἀπὸ ἑκατοντάδων ἑτῶν εἰς τὴν Σινικὴν.

Τέλος ἐκ τοῦ βάμβακος ἄλλοτε (ὅτε ἡ τιμὴ αὐτοῦ ἦτο εὐτελεστάτη) κατασκευάζετο εἶδος οἰκοδομικῶν πλίνθων ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἀνωτέρων τῶν ἐν χρήσει πηλίνων· ἀλλ' ἡ ἐπιχείρησις ἐγκατελείφθη ἕνεκα τοῦ ἀσυμφόρου αὐτῆς.

Ἀλλὰ ταῦτα δὲν εἶνε πάντα ἕσα καρπούμεθα ἐκ τῆς καλλιέργειας τοῦ πολυτίμου τούτου φυτοῦ· πλὴν τοῦ μαλλοῦ αὐτοῦ ὁ βάμβαξ παρέχει ἡμῖν καὶ ἄλλα προϊόντα περὶ ὧν ἀναφέρομεν ἐν τῷ ἀμέσῳ ἐπομένῳ καὶ τελευταίῳ κεφαλαίῳ.

(Ἔπεται τὸ τέλος)

ΠΕΡΙ ΑΠΟΣΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΝΩΝ

ΔΙΑ ΤΗΣ ΣΥΣΚΕΥΗΣ ΘΙΒΩ

ὑπὸ ΧΡ. ΜΕΤΑΞΑ γεωπόνου

Κατὰ προτροπὴν τοῦ ἀξιοτίμου Τμηματάρχου τῆς Γεωργίας καὶ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Γεωργικοῦ Σχολείου κ. Π. Γενναδίου συνετάξαμεν τὰς κατωτέρω ὁδηγίας περὶ κατασκευῆς, οἰνοπνευμάτων διὰ τῆς ἀποστακτικῆς συσκευῆς τοῦ συστήματος Θιβώ.

Ἡ συσκευή αὕτη εἶνε σχετικῶς νεωτέρας ἐφευρέσεως, χρονολογουμένης ἀπὸ τοῦ 1887, πρῶτος δ' ἐκτὸς τῆς Γαλλίας ἐπρομηθεύθη τοιαύτην, πρὸ τριετίας, ὁ μέγας γαιοκτήμων καὶ ἀμπελοκτήμων κ. Ὀδυσσεὺς Ι. Νεγροπόντης διὰ τὸ ἐν Μολδαβίᾳ ἐργοστάσιον αὐτοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ κατασκευάζονται

ἐκλεκτῆς ποιότητος οἰνοπνεύματα. Ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τὰς ὁδηγίας ἡμῶν, ἡ συσκευή αὕτη ἐλειτούργησεν ἕκτοτε ἐπὶ τρία συνεχῆ ἔτη καὶ παρήγαγεν οἰνοπνεύματα ἐκτιμηθέντα ἐν ταῖς διαφόροις Εὐρωπαϊκαῖς ἀγοραῖς ὡς ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἄμεμπτα. Ἐν τούτοις ἡ πρώτη ἐκείνη συσκευή, ὡς πᾶν νέον μηχανημα, ἦτο ἐν πολλοῖς ἐλλειπῆς τοῦθ' ὅπερ ἀνεγνωρίσαμεν ἐν τῷ καθ' ἑκάστην χειρισμῷ αὐτῆς· τὰς ἐλλείψεις δὲ ταύτας ὑπεδείξαμεν τῷ ἐν Nantes διαδόχῳ τοῦ κ. Θιβώ, κ. Η. Lemoine, ὅστις ἄσμενος συνεμερίσθη τὴν γνώμην ἡμῶν καὶ ἐπήνεγκε τὰς ὑποδειχθείσας βελτιώσεις, οὕτως ὥστε αἱ σήμερον ἐκ τοῦ ἐργοστασίου τούτου ἐξερχόμεναι συσκευαί εἶνε ἐντελεῖς εἰς τὸ εἶδος αὐτῶν.

Μετὰ τὰς ἐπανειλημμένας, κατὰ τὰ ἄνωθι, δοκιμὰς ὁ εἰρημένος κύριος Νεγροπόντης, ὁ ἀείποτε μεριμνῶν περὶ τῆς ἀπανπαχοῦ βελτιώσεως τῶν γεωργικῶν καὶ τεχνολογικῶν μεθόδων, ἐπιθυμῶν νὰ ἴδῃ καὶ ἐν Ἑλλάδι συστηματοποιουμένην τὴν ἰδιωτικὴν οἰνοπνευματοποιίαν, ἐδωρήσατο εἰς τὸ Γεωργικὸν τμήμα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τελειοποιημένην τοιαύτην συσκευὴν ἵνα αὕτη χρησιμεύσῃ εἰς διαφόρους δημοσίας δοκιμὰς, αἵτινες θὰ πείσωσιν ἀναμφιβόλως τοὺς βιομηχάνους τοῦ εἶδους τούτου περὶ τῆς ὑπεροχῆς αὐτῆς ἐπὶ τῶν συσκευῶν ἄλλων συστημάτων.

Πρὸς κατάληψιν δὲ τῶν κατὰ τὸν χειρισμὸν τοῦ ἀποστακτῆρος τούτου ἀπαιτουμένων ἐργασιῶν συνστάχθησαν αἱ κατωτέρω ὁδηγίαι.

Ἐν Μαρσσελίῳ (Μολδαβίας) τῆ 12]24 76ρίου 1890.

Α'. Περιγραφή τῶν τμημάτων τοῦ ἀποστακτῆρος. Ἡ διὰ τὴν ἀπόσταξιν τῶν οἴνων προωρισμένη ἀποστακτικὴ συσκευή τοῦ συστήματος Θιβώ, σύγκειται ἐκ τῶν ἑξῆς διακεκριμένων τμημάτων.

- 1) Τῆς καμίνου.
- 2) Τοῦ μεγάλου λέβητος.

- 3) Τοῦ μικροῦ λέβητος ἢ ἀτμολούτρου (Bain-Marie).
- 4) Τοῦ ἄμβυκος.
- 5) Τοῦ οἰνοθερμαντήρος (Chauffe vin).
- 6) Τοῦ ψυκτῆρος.
- 7) Διαφόρων σωλήνων καὶ ἐξαρτημάτων.

Ἡ κάμιнос (K.) εἶνε τὸ μέρος ἐνθα ἀνάπτεται τὸ διὰ τὴν ἀπόσταξιν πῦρ. Τὸ μέρος τοῦτο δύναται νὰ ᾔνε φορητὸν ἢ σταθερόν. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἔχει σχῆμα κυλινδρικόν, εἶνε κατεσκευασμένον ἐκ χυτοῦ σιδήρου καὶ μεταφέρεται μετὰ τῆς ὅλης συσκευῆς ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης, στηρίζεται δὲ ἐπὶ 4 σιδηρῶν ποδίσκων. Ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ πυθμένος ἔχει σιδηρῶν ἐσχάραν, ἐπὶ τῶν πλευρῶν δέ, ἀφ' ἐνὸς μὲν θυρίδα διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς καυσίμου ὕλης καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν πρὸς τοποθέτησιν τῆς καπνοδόχης ἀναγκαίαν ὀπήν.

Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἡ κάμιнос εἶνε κτιστὴ ἐκ πλίνθων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ πηλοῦ (ἄνευ ἀσβέστου) ἢ καὶ λίθων ἐνίοτε. Αἱ διαστάσεις τῆς κτιστῆς ταύτης καμίνου, ἐχούσης ἐξωτερικῶς σχῆμα κύβου, δεόν νὰ ὦσιν ἀνάλογοι πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ μεγάλου λέβητος (Λ). Ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν ἐπιφανείας αὐτῆς πρέπει ν' ἀφεθῶσι τὰ ἀνάλογα ἀνοίγματα διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς καυσίμου ὕλης καὶ τὴν ἐξαγωγὴν τῆς τέφρας. Ἐπὶ τῆς ὀπισθεν ἐπιφανείας δεόν νὰ κτισθῇ καταλλήλως ἡ καπνοδόχη, καὶ παρὰ τὸν πυθμένα νὰ μείνη τὸ ἀνάλογον ἀνοίγμα διὰ τὴν τοποθέτησιν σιδηρᾶς ἐσχάρας.

Ἐν τῇ καμίνῳ ταύτῃ φορητῇ ἢ σταθερᾷ τοποθετεῖται :

Ὁ μέγας λέβης (Α), χάλκινον κυλινδρικόν δοχεῖον τοῦ ὁποίου αἱ διαστάσεις διαφέρουσιν ἀναλόγως τῆς βουλήσεως τοῦ βιομηχάνου. Ἐν αὐτῷ τίθεται ὁ διὰ τὴν ἀπόσταξιν οἶνος διὰ τινος ἀνοίγματος εὕρισκομένου ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας αὐτοῦ καὶ κλειομένου στεγανῶς διὰ καταλλήλου πώματος· διὰ τοῦτο δὲ ὁ λέβης οὗτος εἶνε ἐπιμελῶς γανωμένος καθ' ὅλην τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ ἐπιφάνειαν. Ἐπὶ τῆς πλευρᾶς καὶ παρὰ τὸν πυθμένα φέρει πρόσθετον σωλήνα ἀπολήγοντα εἰς μεγάλην στρόφιγ-

γα (Σ), διὰ τῆς ὁποίας ἀφαιρεῖται τὸ μετὰ τὴν ἀπόσταξιν τοῦ οἴνου ἀπομένον ἐν τῷ λέβητι ἄχρηστον ὑγρὸν.

Ἐντὸς τοῦ δοχείου τούτου τίθεται :

Ὁ μικρὸς λέβης ἢ τὸ ἀτμολούτρον (Α), δοχεῖον ἐπίσης χαλκοῦν κυλινδρικόν, πολὺ μικρότερον ὅμως τοῦ προηγουμένου, χρησιμεῖον εἰς τὴν δευτέραν ἀπόσταξιν τῶν οἰνοπνευμάτων κατωτέρου βαθμοῦ (σούμας). Παρὰ τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν αὐτοῦ φέρει σωλήνα διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ οἰνοπνεύματος καὶ πρὸς τὰ κάτω στρόφιγγα διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ μετὰ τὴν ἀπόσταξιν περισσεύοντος ὑγροῦ. Εἶνε εὐνόητον ὅτι τὸ εἰσαγόμενον ὑγρὸν ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ λέβητι (τῷ ἐντὸς τοῦ μεγάλου τοποθετημένῳ) βράζει καὶ ἐξατμίζεται ἔνεκα τῆς ὑψηλῆς θερμοκρασίας τοῦ οἴνου τοῦ μεγάλου λέβητος ἐπὶ τοῦ πυθμένος τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖ ἀμέσως τὸ πῦρ τῆς καμίνου.

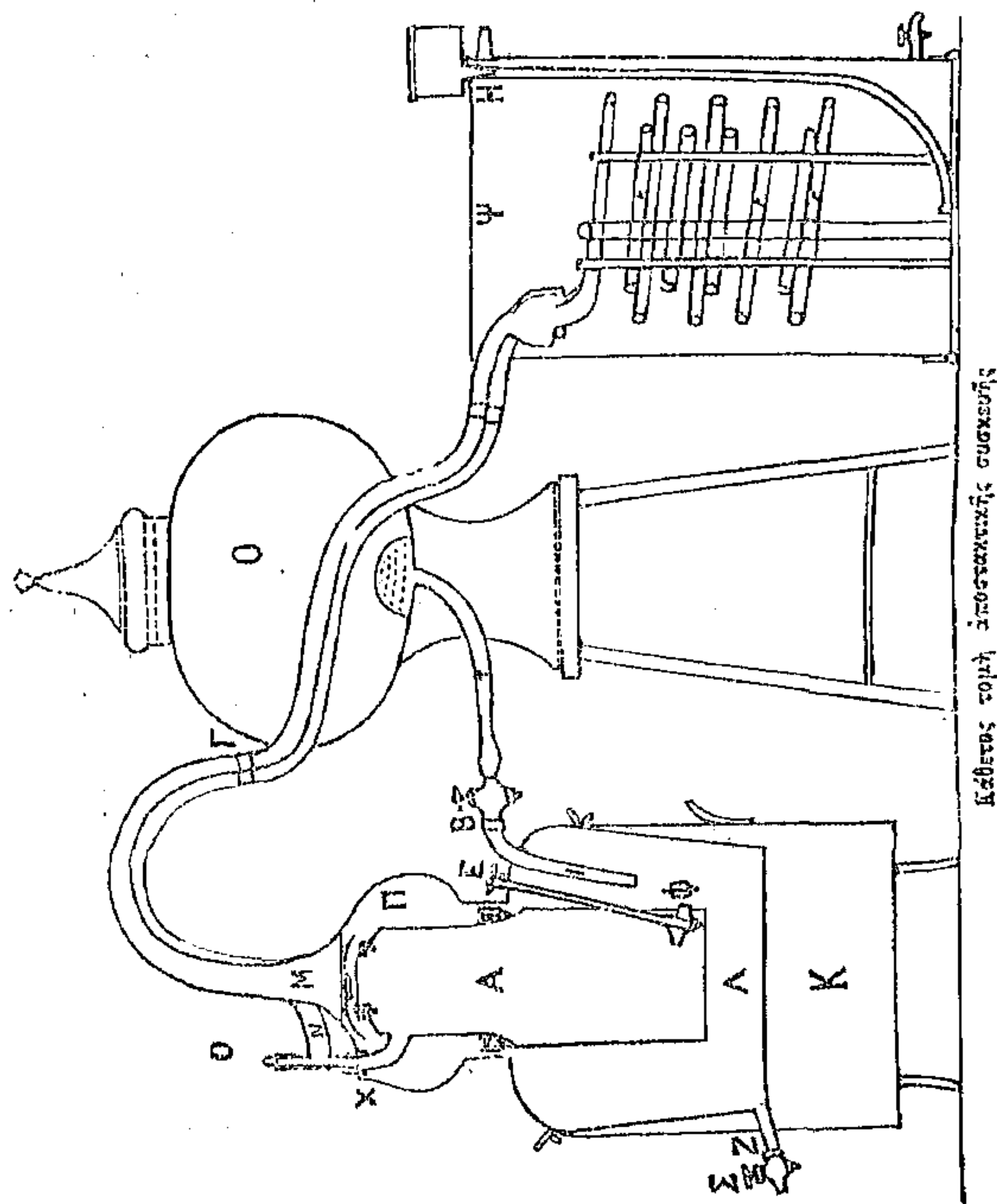
Ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν δοχείων τούτων τίθεται :

Ὁ ἄμβυξ (Γ), ἢ τὸ χάλκινον σφαιροειδὲς κάλυμμα, ὅπερ ἀπολήγει εἰς καμπτὸν σωλήνα (Μ) (Col de cygne), ὅστις διέρχόμενος διὰ τοῦ οἰνοθερμαντήρος (Ο) εἰσέρχεται σφαιροειδῶς εἰς εἰς τὸν ψυκτῆρα (Ψ) καὶ ἐξέρχεται εἰς τι σημεῖον παρὰ τὸν πυθμένα τούτου. Καὶ ἐπὶ τοῦ μικροῦ δὲ λέβητος ὑπάρχει ἕτερος καμπτὸς σωλήν (Ν), ὅστις παραλλήλως πρὸς τὸν προηγούμενον ἀκολουθεῖ τὴν ἰδίαν διεύθυνσιν καὶ ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ ψυκτῆρος.

Ὁ οἰνοθερμαντήρ (Ο) εἶνε ἕτερον χαλκοῦν δοχεῖον ἐν τῷ ὁποίῳ τίθεται καὶ διαμένει ἐπὶ τινα ὥραν ὁ οἶνος πρὸ τῆς ἀποστάξεως, προθερμαίνεται δὲ ἐκ μόνης τῆς θερμότητος τῶν δύο καμπτῶν σωλήνων, οἵτινες διέρχονται δι' αὐτοῦ· ὅταν κατόπιν ὁ οἶνος οὗτος χυθῇ ἐντὸς τοῦ μεγάλου λέβητος, εἶνε πλέον ἀρκετὰ θερμὸς καὶ ἀρχίζει νὰ βράζη ταχέως ἄνευ ἰσχυρᾶς θερμάνσεως. Ὁ οἰνοθερμαντήρ συγκοινωνεῖ μετὰ τοῦ μεγάλου λέβητος δι' ἰδιαιτέρου σωλήνος (Τ) φέροντος στρόφιγγα (Β) εἰς τὸ μέσον.

Ὁ ψυκτῆρ (Ψ) εἶνε τὸ τελευταῖον χάλκινον ἢ καὶ σιδηροῦν δοχεῖον ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ καμπτοὶ σωλήνες (ΜΝ) τῶν λεβήτων

ἀπολήγουσιν εἰς σπειροειδῆς σωλήνας (P). Τὸ δοχεῖον τοῦτο δεόν νὰ ᾔνε πάντοτε πλήρες ψυχροῦ ὕδατος, διότι ἄλλως ἡ συμπύκνωσις τῶν ἀτμῶν τοῦ οἴνοπνεύματος ἐντὸς τῶν σπειρο-

ειδῶν σωλήνων εἶνε ἀτελής, ὡς καὶ ἡ ποιότης τοῦ κατασκευαζομένου προϊόντος. Διὰ τὴν μεθοδικὴν ἀνανέωσιν τοῦ ψυχροῦ ὕδατος ὑπάρχει ἐσωτερικῶς ἐπὶ τῶν παρεῖων τοῦ ψυκτῆρος ὁ ἐπιμήκης σωλήν Η.

ΒΒ'. Τοποθέτησις τοῦ ἀποστακτῆρος. Ἀνεξαρτήτως τῆς ιδιότητος τῆς καμίνου ἥτις, ὡς ἄνωθι ἐβρέθη, δυνατὸν νὰ ᾔνε κινητὴ ἢ σταθερά, ἡ ὅλη συσκευὴ πρέπει νὰ τοποθετηθῇ ἐπὶ ἐδάφους ὅσον τὸ δυνατόν ἐπιπέδου καὶ ὁμαλοῦ. Καὶ ἐν πρώτοις τοποθετεῖται ἢ κτίζεται ἡ κάμιнос, καὶ ἐν αὐτῇ τίθεται ὁ μέγας λέβηθς εἰς τοιαύτην θέσιν ὥστε ἡ παρὰ τὸν πυθμένα αὐτοῦ ὀπή νὰ συμπίπτῃ ἀντικρὺ τῆς ἐπὶ τῶν παρεῖων ἢ τοῦ τοίχου τῆς καμίνου ὀπῆς (Ζ) διὰ τῆς ὁποίας θὰ διέλθῃ ὁ σωλήν ὁ φέρων τὴν στρόφιγγα τῆς κενώσεως (Σ). Εὐθὺς δὲ κατόπιν ἐφαρμόζεται ὁ ἐν λόγῳ σωλήν.

Μετὰ τοῦτο τοποθετεῖται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου τὸ ὑποστήριγμα τοῦ οἴνοθερμαντῆρος, ὅπερ ἐπίσης δύναται νὰ ᾔνε κινητὸν ἢ σταθερὸν καὶ ἐπ' αὐτοῦ τίθεται ὁ οἴνοθερμαντῆρ, ἐφαρμόζεται δὲ ταυτοχρόνως τὸ ἄκρον τῆς στρόφιγγος αὐτοῦ (Β) ἐντὸς τοῦ ἄκρου τοῦ σωλήνος (Ι) τοῦ μεγάλου λέβητος.

ΓΓ'. Τοποθέτησις τοῦ Ἀτμολούτρου ἐν τῷ λέβητι. Ἡ ἐργασία αὕτη εἶνε δυσκολωτέρα ἐν τῇ τοποθετήσει τῆς ὅλης συσκευῆς καὶ ἀπαιτεῖ μεγαλητέραν ἐπιδεξιότητα καὶ προσοχὴν.

Ἐκ τοῦ ἄνω ἀνοίγματος τοῦ μεγάλου λέβητος θέτουσι τὸ ἀτμολούτρον προσκλίνοντες ὀλίγον τοῦτο καὶ εἰσάγοντες κατὰ πρῶτον τὴν στρόφιγγά του (Φ). Καταβιβάζουσι κατόπιν τὸ ἀτμολούτρον καθ' ὅλοκληρίαν ἐντὸς τοῦ μεγάλου λέβητος προσέχοντες ἵνα αἱ ἀγκυρίδες (α.α.) (τὰ τέσσαρα χερούλια δηλαδὴ) εὐρεθῶσιν ἀπέναντι τῶν ἀντιστοιχῶν ὀπῶν τῶν εὐρισκομένων ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ μεγάλου λέβητος, μεθ' ὃ θέτουσιν ἔσωθεν μὲν τοὺς 4 κοχλίας (βίδας) κατὰ τὰ ἐπ' αὐτῶν σημεῖα, καὶ ἔσωθεν τὰ ἐκ καουτζοῦκ καὶ ὀρειχάλκου στρογγύλου ἐλάσματα (ροδέλλες)· ἔπειτα προσαρμόζουσι τὰ 4 περικόχλια (θηλυκάς βίδας) καὶ σφίγγουσιν αὐτὰ ἐξ ἴσου διὰ τῆς κλειδός.

Ἐκ τοῦ ἀνοίγματος Ε. καταβιβάζουσιν ἐντὸς τοῦ μεγάλου λέβητος τὸν ἄξονα Δ, ὅστις διὰ μικρὰς προσοχῆς τοποθετεῖται ἀφ' ἑαυτοῦ ἐπὶ τῆς στρόφιγγος τοῦ ἀτμολούτρου Φ, μεθ' ὃ θέτουσι τὸ περικόχλιον καὶ τὴν λαβὴν τοῦ ἄξονος. Ὅταν τὸ ἄ-

κρον τῆς λαβῆς ταύτης εὐρίσκηται ἀπέναντι τοῦ καλύμματος τοῦ λέβητος εἰς κάθετον θέσιν, σημαίνει ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ στρόφιγξ Φ εἶνε ἀνοικτὴ, ὅταν δὲ τουναντίον ἡ λαβὴ ἔχη θέσιν παράλληλον πρὸς τὸ κάλυμμα σημαίνει ὅτι ἡ στρόφιγξ τοῦ ἀτμολούτρου εἶνε κλειστὴ. Διὰ μεγαλειτέραν βεβαιότητα ὁμως ὁ χειριζόμενος τὴν συσκευὴν ὀφείλει δι' ἀμέσου δοκιμῆς νὰ πεισθῇ περὶ τῆς θέσεως ἢν δέον νὰ ἔχη ἡ ἐν λόγῳ λαβὴ ὅταν πρόκηται νὰ ἀνοιγῇ ἢ νὰ κλεισθῇ ἡ στρόφιγξ.

Μετὰ τὴν κανονικὴν τοποθέτησιν τοῦ ἀτμολούτρου, τίθεται ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν λεβήτων ὁ ἄμβυξ ἢ τὸ κάλυμμα αὐτῶν Π. Ὡς προλαβόντως ἐρρέθη τὸ σφαιροειδὲς τοῦτο κάλυμμα ἀπολήγει εἰς καμπτὸν σωλῆνα (M). Τὸ ἄκρον λοιπὸν τοῦ σωλῆνος τούτου δέον νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὸ σημεῖον Γ ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ ἐπὶ τοῦ οἰνοθερμαντήρος σωλῆνος.

Διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ καμπτοῦ σωλῆνος τοῦ ἀτμολούτρου (N), θέτουσιν ἐν πρώτοις ἐξωθεν τοῦ ἄμβυκος ἐπὶ τοῦ σημείου X τὰ ἐκ καουτζούκ δύο στρογγύλα ἐλάσματα· ἐπειτα προσαρμόζουσι τὸ ἐν ἄκρον τοῦ μικροῦ καμπτοῦ σωλῆνος (τὸ ἔχον τὸν κοχλίαν) ἐν τῇ ὀπῇ τοῦ ἀτμολούτρου καὶ τὸ ἕτερον αὐτοῦ ἄκρον, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δευτέρου σωλῆνος τοῦ οἰνοθερμαντήρος.

Ὁ ψυκτὴρ (Y) τοποθετεῖται ἐπίσης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιπέδου ἐπιφανείας καὶ ἀρκετὰ πλησίον τοῦ οἰνοθερμαντήρος (O), ὥστε τὰ ἄνω ἄκρα τῶν σπειροειδῶν σωλῆνων (P) νὰ συναντηθῶσι καὶ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἐκ τοῦ θερμαντήρος ἐξερχομένων τμημάτων τῶν καμπτῶν σωλῆνων (M N).

Ὅταν ἡ συσκευὴ στηθῇ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἐντελῶς ἐπὶ τόπου, ὁ χειριζόμενος αὐτὴν ὀφείλει ἐν πρώτοις νὰ σφίγξῃ ἐπιμελῶς ὅλα τὰ περικόχλια καὶ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὰ διάφορα σημεῖα τῶν συναρμογῶν. Ἐπειτα ὀφείλει νὰ φράξῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέρη τῆς συσκευῆς ἐπὶ τῶν ὁποίων δύναται νὰ σχηματισθῇ διόδος εἰς τοὺς ἀτμούς τοῦ οἰνοπνεύματος. Διὰ τὸ φράξιμον τοῦτο δύναται τις νὰ μεταχειρισθῇ διάφορα ὑλικά, ἰδίως ὁμως ἀλευρώδη ζύμην, ἢ καὶ νὰ κολλήσῃ ἐξωθεν αὐτῶν πανίνους

λωρίδας ἐμβεβαπτισμένας ἐντὸς πολλοῦ συγκειμένου ἐκ λευκώματος ὡοῦ σιτίου ἀλεύρου καὶ ὀλίγου θερμοῦ ὕδατος. Αἱ τοιαῦται λωρίδες, ὅταν ἀργότερον θερμανθῇ ἡ συσκευὴ, προσκολλῶνται ὡς ἐμπλαστρα ἐπὶ τῶν ἀνοιγμάτων καὶ φράττουσι ταῦτα στεγανῶς.

(ἔπεται συνέχεια)

Η ΜΕΤΑΞΑ ΕΝ ΤΗ, ΤΟΥΡΚΙΑ, ΚΑΙ ΤΗ, ΥΠΕΡΚΑΥΚΑΣΙΑ.

Ἡ ἐκκόλαψις τῶν μεταξοσκωλήκων δὲν ἠύδοκίμησεν ἐφέτος εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν ἐνεκεν ἀτμοσφαιρικῶν λόγων. Ὁ καιρὸς ἦτο ἐπιμόνως ψυχρὸς καὶ ὑγρὸς, καὶ ἐπειδὴ οἱ πλείστοι τῶν μεταξοσκωληκοτρόφων τῆς χώρας δὲν ἐκέκτηντο τὰ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπινοηθέντα μηχανικὰ μέσα πρὸς προφύλαξιν τῶν νεαρῶν σκωλήκων ἀπὸ τοῦ ψύχους, ὑπέστησαν μεγάλας ζημίας. Ἐβεβαιώθη ἄλλως τε καὶ μεγάλη ἐλάττωσις ἐν τῇ εἰσαγωγῇ σπόρου. Δὲν εἰσῆχθησαν εἰμὴ 10,000 κυτία προερχόμενα ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Προύσης, οὐχὶ δὲ ἐκ τῆς Γαλλίας καθότι αὕτη ὀλίγιστον παράγει σπόρον μεταξοσκωλήκων καὶ τὸν πωλεῖ πολὺ ἀκριβῶς.

Ἡ ποσότης αὕτη τοῦ εἰσαχθέντος ἐφέτος σπόρου ἐν τῷ διαμερίσματι τῆς Ἀδριανουπόλεως εἶνε βεβαίως ἀνεπαρκῆς, καθότι 20,000 κυτία εἰσῆχθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐκ Προύσης καὶ ἅπαντα εὖρον ἀγοραστάς. Κατὰ τὸ 1889 ἡ παραγωγὴ ἀνῆλθεν εἰς 550,000 χιλιόγραμμα χλωρῶν κουκουλίων, ἅτινα παριστῶσιν 180,000 χιλιόγραμμα ἀπεξηραμένων, ἐξ ὧν 55,000 χιλιόγραμμα κατειργάσθησαν ἐπὶ τόπου, τὰ δὲ ἐπιλοιπα ἀπεστάλησαν εἰς τὸ ἐξωτερικόν— $\frac{3}{4}$ εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ $\frac{1}{4}$ εἰς τὴν Γαλλίαν.

Ὁ νομὸς τῆς Ἀδριανουπόλεως κέκτηται δύο μόνον κλωστήρια, κείμενα ἄλλως τε ἀμφοτέρωθεν ἐν αὐτῇ τῇ Ἀδριανουπόλει. Τὸ μὲν ἐργάζεται δι' 104 ἀτράκτων, καὶ τὸ ἕτερον δι' 60,

έντός δ' ἑνὸς ἔτους κατεργάζονται τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα 55,000 χιλιόγραμμα ἀπεξηραμένων κουκουλιῶν, ἐξ ὧν παράγεται 18—14,000 χιλιόγραμμα ὠμῆς μετάξης ἀγοραζομένης ἀπό τῆς Γαλλίας. Κατὰ τοὺς δέκα περίπου μῆνας καθ' οὓς διαρκεῖ ἡ ἐργασία, τὰ ἐργοστάσια ἀπασχολοῦσιν 20 περίπου ἄνδρας καὶ 350 κοράσια. Ἄλλως ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας ταύτης ποικίλλει καὶ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ποσότητος τῶν κουκουλιῶν, ἣν οἱ ἰδιοκτῆται δύνανται νὰ προμηθεύωσιν.

Ἡ καλλιέργεια τῆς μωρέας εἶνε περίπου παρημελημένη ἐν τῇ χώρᾳ ἀπὸ τῆς πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐνσκηψάσης ἀσθενείας τῶν μεταξοσκωλήκων. Οἱ μεγάλοι ἰδιοκτῆται ἀποθαρρυνθέντες παρημέλησαν τὴν καλλιέργειάν ταύτην εἰς ἣν ἡ κυβέρνησις θὰ ἠδύνατο δι' εὐλόγων μέτρων ν' ἀποδώσῃ τὴν προτέραν σπουδαιότητα.

Ἄλλ' ἐὰν ἡ βομβυκοτροφία διατελῇ ἐν καταπτώσει εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν, ὁ νομὸς τῆς Προύσης δύναται νὰ καταλογισθῇ μετὰ τῶν διαμερισμάτων τῆς Τουρκίας ἐνθα ἡ ἀνατροφή τοῦ μεταξοσκώληκος καὶ αἱ κατεργαζόμεναι τὴν ὕλην ταύτην βιομηχανία ἔλαβον μεγίστην ἀνάπτυξιν. Ὁ νομὸς οὗτος κέκτηται οὐχὶ ὀλιγώτερα τῶν 77 μεταξοκλωστήριων, ἐξ ὧν τὰ 42 εἶνε ἐγκαθιδρυμένα ἐν αὐτῇ τῇ Προύσῃ ἀπασχολοῦντα ἕκαστον 120—140 ἐργάτας καὶ ἐργάτιδας.

Ἐκ τῆς βομβυκοτροφίας ζῶσιν 150,000 ἄτομα ἐν τῷ νομῷ τούτῳ, ὅστις κέκτηται 40 ἑκατομμύρια μωρέας. Ὁ σπόρος ἐν μέρει μὲν παράγεται ὑπὸ τῶν σκωληκοτρόφων, ἐν μέρει δὲ προμηθεύεται ἐκ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰταλίας, ἀλλ' ἡ εἰσαγωγή αὕτη δὲν ἔλαβε σπουδαιότητά τινά εἰμὴ ἀπὸ δεκαετίας περίπου. Ὁ εἰσαγόμενος σπόρος ἐξετάζεται εἰς τὸν σκωληκοτροφικὸν σταθμὸν τῆς Προύσης καὶ ἀπορρίπτονται ὅλα τὰ κυτία ἐν οἷς εὕρισκονται 8—9% ὡς περιέχοντα τὰ σπέρματα τῆς ἀσθενείας. Ἐκαστὸν κυτίον ὧν στοιχίζει κατὰ μέσον ἔρον 10 φράγκα.

Οἱ μικροὶ σκωληκοτρόφοι ἀγοράζουσι παλλάκις μίαν οὐγκίαν (25 γραμμάρια), ἐνίοτε 1—2 οὐγκίας, οὐδέποτε ὁμῶς ὑπερ-

βαίνουσι τὰς δύο ἢ τρεῖς οὐγκίας. Κατὰ τὸ 1889 ἐκλώσθησαν ἐν Προύσῃ 133,000 χιλιόγραμμα μετάξης. Ὅλη ἡ παραχθεῖσα μετὰ τῆς τοῦ νομοῦ, ἐξαιρέσει 1200—1300 χιλιόγραμμων διατηρηθέντων διὰ τὰς ἐπιτοπίους ἀνάγκας, ἀπεστάλη εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν Γαλλίαν. Τὰ ὑφάσματα τῆς Προύσης, ὀλομετάξινα ἢ μαλλινομέταξα, τὰ τοσοῦτον ὀνομαστά διὰ τὴν λεπτότητα καὶ τὴν κομψότητα τῶν χρωμάτων των, κατασκευάζονται ὑπὸ κορασιῶν ἐργαζομένων κατ' οἶκον καὶ οὐχὶ ὑπὸ ἐργοστασίων. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν χρησιμοποιουμένων πρώτων ὕλων βλέπομεν ὅτι πρόκειται περὶ βιομηχανίας λίαν περιορισμένης.

Ἡ βομβυκοτροφία εἶνε ὡσαύτως μία τῶν κυρίων βιομηχανιῶν τῆς ῥωσικῆς Ὑπερκαυκασίας, ἐνθα ἀπασχολεῖ 400,000 περίπου ἄτομα ἀνήκοντα εἰς 1650 χωρία. Ἡ χώρα αὕτη παράγει κατ' ἔτος 326,400 χιλιόγραμμα ὠμῆς μετάξης. Ἡ μωρέα φύεται ἐπιτυχῶς καθ' ἅπασαν τὴν χώραν καὶ διακρίνονται 6 ποικιλίαι αὐτῆς, λευκαὶ, μέλαινα ἢ ἄγρια, τῶν ὁποίων τινὲς λίαν ἐκτιμῶνται διὰ τὴν λεπτότητα τῶν φύλων των.

Ἡ ἀρχαία καυκασιανὴ φυλὴ τῶν κουκουλιῶν σχεδὸν ἐξηφανίσθη καὶ δὲν ἀνατρέφουσι πλέον σήμερον εἰμὴ τοὺς μεταξοσκώληκας τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Τουρκίας. Ἡ ἐκκολαπτομένη κατ' ἔτος ποσότης σπόρου ὑπολογίζεται εἰς 800,000 οὐγκίας τῶν 25 γραμμάρων, ἧτοι εἰς 20,000 χιλιόγραμμα περίπου παράγονται δ' ἐν τῇ Ὑπερκαυκασίᾳ 10 + 14 χιλιόγραμμα βομβυκίων κατ' οὐγκίαν σπόρου, πολὺ ὀλιγώτερον ἢ ἐν Γαλίᾳ ἐνθα ἡ κατ' οὐγκίαν σπόρου ἀπόδοσις ὑπολογίζεται εἰς 22 καὶ 23 χιλιόγραμμα. Ἀπὸ τοῦ 1884 εἰσάγονται σημαντικαὶ ποσότητες εὐρωπαϊκοῦ σπόρου.

Ἡ σκωληκοτροφία ἐκτελεῖται ἐν αὐτῇ τῇ κατοικίᾳ τοῦ σκωληκοτρόφου ἢ ἐν εἰδικῶς οἰκήμασιν. Οἱ σκώληκες τίθενται ἐνίοτε ἐπὶ καλαμωτῶν, ἀλλὰ συνηθέστερον κατὰ γῆς. Τοὺς περιποιοῦνται κακῶς, οὐδέποτε καθαρίζονται, ζῶσι πολὺ συμπυκνωμένοι καὶ τρέφονται φειδωλῶς. Ἐκφυλίζονται ταχέως

καὶ εὐρίσκονται ἐκτεθειμένοι εἰς ὅλας τὰς ἐπιδημικὰς ἀσθενείας. Ἐκ τούτων, ὡς ἐν Γαλλίᾳ, αἱ μᾶλλον καταστρεπτικαὶ εἶνε ἢ πεπερῆτις, ἐξ ἧς χάνονται τὰ 60 %₀, καὶ ὁ βοτρυτής.

Οἱ παραγωγεῖς πωλοῦσι τὰ βομβυκία τῶν ἐν νωπῇ καταστάσει ἢ ἀπεξηραμένα εἰς τὸν ἥλιον· ἕκαστον χιλιόγραμμον ἰαπωνικῶν βομβυκίων πρασίνων στοιχίζει 2 1/2—3 φράγκα, τὸ δὲ χιλιόγραμμον εὐρωπαϊκῆς κιτρίνης μετάξης στοιχίζει 35—63 φράγκα.

Ἐκαστος σηροτρόφος διατηρεῖ ποσότητά τινα κουκουλιῶν ἐξ ὧν κλώθει τὴν μέταξαν διὰ βαναύσων μηχανημάτων παρεχόντων προϊόν κοινότατον, διὰ τοῦ ὁποίου κατασκευάζεται νῆμα βραπτικῆς καὶ διάφορα ὑφάσματα. Εὐρίσκονται ἐν τῇ χώρᾳ δύο κατηγορίαι ὑφαντῶν, οἱ ἐργαζόμενοι μόνοι, κατ' οἶκον, καὶ οἱ ἐν ταῖς ἐργοστασίαις—ὁ πρῶτος τρόπος εἶνε πρὸ πάντων ἐν χρήσει ἐν ταῖς ταρταρικαῖς ἐπαρχίαις καὶ πρὸς δυσμὰς τῆς Ὑπερκουκασίας.—Κατασκευάζονται δὲ ὑπὸ γυναικῶν μεταχειριζομένων ἐργαλειοῦς λίαν ἀρχαίκοις διαφορῶν ποιότητων μετάξινα ὑφάσματα.

Ἡ ἀξία τῶν διαφορῶν τούτων ὑφασμάτων ἀνέρχεται εἰς 7 ἑκατομμύρια φράγκα δι' ὅλην τὴν χώραν, ἥτις παράγει 21 περίπου ἑκατομμυρίων φράγκων ὠμὴν μέταξαν καὶ ὑφάσματα.

(Ἐκ τῆς *Revue des Sciences Naturelles Appliquées*)

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΗΣ

Οἱ σοβαροὶ ἀκαδημαϊκοὶ ἀσχολοῦνται ἐνίοτε περὶ πραγμάτων δυναμένων νὰ ἐνδιαφέρωσι τοὺς ζωοτέχνους. Οὕτω κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 13 παρελθόντος Ἰουλίου τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν γραμμάτων, ἀκαδημαϊκός τις ἔδωκε τὰς ἀκολουθοῦσας πληροφορίες περὶ τῆς καταγωγῆς τῆς σημερινῆς ἡμῶν οἰκοβίου γαλῆς.

Ἡ γαλῆ, ὁ περιηγητῆς οὗτος τῶν στεγῶν, ἦτο ἄρα γε

γνωστὴ εἰς τοὺς ἀρχαίους;—Ἐὰν ἦτο, πρέπει ἄρα γε νὰ θεωρηθῆ ὡς ζῶον οἰκοβίου ἢ μᾶλλον ὡς ζῶον τιθασειθὲν ὡς ὁ πύθηνος παραδείγματος χάριν; Τοιοῦτον ἦτο τὸ ζήτημα ὅπερ ἀνεφύη παρεμπιπτόντως πρὸ τινος ἤδη χρόνου ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν μέλη τινὰ αὐτῆς ἐκλίναν ὑπὲρ τῆς πρώτης γνώμης· ἄλλα βασιζόμενα ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Βίρχοφ βεβαιωθείσης διαφορᾶς μεταξύ τῶν αἰγυπτιακῶν γαλῶν, τῶν ὁποίων ἀπειραρίθμους μομίαις ἐπανεῦρεν εἰς τὰς νεκροπόλεις τῆς Αἰγύπτου, καὶ τῆς γαλῆς ἣν γνωρίζομεν σήμερον, ἰσχυρίζοντο ὅτι τὸ ζῶον τῆς ἀρχαιότητος καὶ τὸ τῆς σήμερον διέφερον ἀλλήλων ὅσον ὁ σημερινὸς μῦς ἀπὸ τὸν μῦν τῆς ἀρχαιότητος. Κατὰ τὸ λέγειν τινῶν, ἡ γαλῆ τῆς ἀρχαιότητος ἦτο λεπτοτέρα, ὁμοίαζε πρὸς τὴν νυφίτσαν μᾶλλον ἢ πρὸς πᾶν ἄλλο ζῶον.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδριάσει ὁ κ. Saglio ἐπαρουσίασεν εἰς τοὺς συναδέλφους τοῦ τὴν μορφήν καὶ τὰ πανομοιότυπα διαφορῶν μνημείων πρὸς ὑποστήριξιν παρατηρήσεως τινος ἣν ἐποίησατο κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν περὶ τῆς ἐξοικειώσεως τῆς γαλῆς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Κατὰ πρῶτον λόγον ὑπάρχουσι ζωγραφίαι τῶν ἐτρουσκικῶν, ἐν οἷς παριστῶνται γαλαῖ ἐντὸς τῶν οἰκημάτων. Εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν, νεαρὰ γαλῆ παίζει κατὰ τὸ δεῖπνον μετ' ἄλλων ζῶων (ὄρνιθίων, περδικῶν) ὑπὸ τὰς κλῖνας ἐφ' ὧν εἰσὶ κατακεκλιμένοι οἱ συνδαιτυμόνες. Εὐρίσκειται προσέτι, λέγει ὁ κ. Saglio, ἡ γαλῆ παρισταμένη εἰς ζωγραφίας δοχείων ἐλληνικῶν τοῦ μέσου τῆς πέμπτης ἑκατονταετηρίδος πρὸ Χριστοῦ.

Ἐπὶ δύο ὑδριῶν τοῦ Βρετανικοῦ μουσείου, τῶν ὁποίων αἱ ζωγραφίαι φαίνονται οὔσαι τῆς αὐτῆς χειρὸς, βλέπει τις γαλῆς ἡμέρους ἐντὸς σχολείου μουσικῆς. Ἡ μία εἶνε δεδεμένη, ἡ ἄλλη εὐρίσκειται ὀρθία ἐπὶ σκίμποδος νεανίας τῇ προσφέρει πλακοῦντα.

Ἐπὶ πώματος ζωγραφιστοῦ τοῦ μουσείου τοῦ Βερολίνου, ἄνθρωποι καὶ γαλαῖ παριστῶνται καταδιώκοντες ποντικούς· αἱ γαλαῖ συναντῶσαι δοχεῖον μεθ' ὕδατος ὀρμῶσι διὰ νὰ πῶσι.

Βλέπει τις μάλιστα εις ἓν μνημεῖον ὀλιγώτερον ἀρχαῖον (ἀνάγλυφον τοῦ μουσείου τοῦ Καπιτωλίου) ἓνα γάτον ἐξησκημένον νὰ χορεύῃ παιζούσης τῆς λύρας.

Ὅλα ταῦτα τὰ πανομοιότυπα, ἐντελῶς αὐθεντικά, παριστῶσι τὴν εἰκόνα γαλλῆς, ἴσως ὀλίγον λεπτοτέρας τῆς ἰδικῆς μας, ἀλλὰ καθ' ὅλα ὁμοίας πρὸς τὸ ζῶον ὅπερ σήμερον καλοῦμεν κοινῶς γάττι.

(Ἐκ τοῦ *Elephant*)

Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ ΙΤΑΛΙΚΩΝ ΨΙΘΙΝΩΝ ΠΙΛΩΝ

Ἡ βιομηχανία αὕτη ἐγεννήθη ἐν Γουσκάνη περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τοῦ 1825 ἀνεπτύχθη ἀρκούντως ὥστε νὰ παρέχῃ προϊόντα εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ εἰς τὴν ἐξαγωγήν. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἡ ἐξαγωγή βαίνει αὐξανούσα, καὶ μεθ' ὅλας τὰς ἐπανειλημμένας ἀποπειράς τῶν ξενικῶν ἀπομιμήσεων, ἔμεινε πάντοτε ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῆς Γουσκάνης τόσον διὰ τὴν ἀκατέργαστον ψιθον ὅσον καὶ διὰ τὰ ἐκ ταύτης κατασκευαζόμενα προϊόντα.

Πασιγνώστον ὅτι οἱ πῖλοι οὗτοι διακρίνονται μεταξὺ τῶν βαναύσων πλεγματῶν ἅτινα κατασκευάζονται εἰς διαφόρους χώρας, διὰ τὴν λεπτότητα, τὴν ἐλαστικότητα αὐτῶν καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεώς των.

Ἡ ποικιλία τοῦ σίτου ἐξ ἧς κατασκευάζονται οἱ ψιθίνοι πῖλοι τῆς Ἰταλίας εἶνε ὁ *Triticum vulgare, var. hybernum* καὶ *aristatum*, γνωστὸς ἐν τῇ γεωργίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοσκικὸς γενειοφόρος σίτος τοῦ Μαρτίου.

Ἡ βρίζα καλλιεργουμένη εἰδικῶς παράγει ὁμοίως ἄχυρον κατάλληλον πρὸς κατασκευὴν πῖλων· ἡ λεπτότης μάλιστα αὐτοῦ εἶνε μεγαλητέρα τοῦ ἐκ τοῦ σίτου παραγομένου, ἀλλ' εἶνε ὀλιγώτερον στερεὴν καὶ ὀλιγώτερον καλῶς χρωματίζεται, ἄλλως τε δὲ καὶ ἡ τιμὴ αὐτοῦ εἶνε ταπεινότερα.

Τὸ ἄχυρον συγκομιζέται ἄωρον, δηλαδὴ δὲν ἀφίνονται οἱ στάχυς νὰ ὀριμάσωσιν, ὅπερ ἐσφέρει τὴν ἀπώλειαν τῶν κόκκων. Ἐβδομάδας τινὰς πρὸ τῆς συνήθους συγκομιδῆς τοῦ σίτου ἀποσπᾶται τὸ ἄχυρον κατὰ δράκας, ἔπειτα ἀπλόνεται ἐπὶ τοῦ ἑδάφους διηρημένον κατὰ ποσὰ ἐκ 200 περίπου γραμμαρίων (60 δραμίων). Ὑπὸ τὴν συνδυασμένην ἐπίδρασιν τοῦ ἡλιακοῦ θάλπου καὶ τῆς νυκτερινῆς δρόσου τὸ ἄχυρον τοῦτο δὲν βραδύνει νὰ λευκανθῇ ἀνεπαισθήτως, πρέπει ὁμῶς νὰ προσέχη τις νὰ ἀνοίγῃ τὰς δράκας δίκην ἀνεμιστηρίου καὶ νὰ τὰς ἀναστρέφῃ εὐθὺς ὡς ἡ λεύκανσις γίνῃ ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν κυρίως καλουμένην λεύκανσιν, αὕτη τελείται κατὰ προτίμησιν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἄρνου, εἴτε ἐπὶ γόρτου θερισθέντος χθαμαλῶς, εἴτε ἐπὶ τῶν γαλλικῶν διὰ τῶν ὁποίων εἶνε ἐστρωμένη ἡ κοίτη τῶν πέριξ ξηρῶν χειμάρρων.

Ἐργάζεται ἐξησκημένοι εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἐργασίας, οἰκοδομοῦσι καλύβας εἰς ἃς κατοικοῦσι νύκτα καὶ ἡμέραν διὰ νὰ προλαμβάνωσι τὰς κακοκαιρίας. Γυφόντι μεγάλαι προφυλάξεις εἰσὶν ἀναγκαῖαι, καθότι ἐὰν τὴν ἡμέραν καὶ μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἡλίου ῥανίδες τινὲς βροχῆς καταλάβωσι τοὺς ἐργάτας καθ' ἣν στιγμὴν ἐργάζονται, ἐκάστη ῥανίς προξενεῖ εἰς τὰ ἄχυρα μικρὰς μελαίνας κηλίδας ἀνεξαλείπτους. Τοῦτο εἶνε ἡ λεπτοτέρα φροντίς τῆς λευκάνσεως. Ὅστις ἀφίνει νὰ τὸν προκαταλάβῃ ὁ κακὸς καιρὸς χάνει τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῆς συγκομιδῆς του.

Οἱ ἄχυροπλόκοι εἶνε ἠναγκασμένοι νὰ ἐκλέγωσι καὶ ἀπορρίπτωσι τὰ βεβλαμμένα, ἐξ οὗ πηγάζει ἀπώλεια χρόνου καὶ ἐπαύξεισις ἐργασίας. Συχνότατα πλέκεται τὸ κηλιδοθὲν ἄχυρον βεβαμμένον, ἀλλ' ἕνεκα αὐτοῦ καὶ μόνου τοῦ γεγονότος χάνει τὸ ἄχυρον τοῦτο τὸ τρίτον τῆς ἀξίας του.

Τὴν ἐργασίαν τῆς λευκάνσεως παρακαλουθεὶ τὸ ξέφτισμα· ἀποσπᾶται ὁ φέρων τὸν στάχυν κάλαμος ὑπεράνω τοῦ πρώτου ἀπὸ τῆς βάσεως κόμβου καὶ ἀπορρίπτεται τὸ κατώτερον ἄχρηστον μέρος· μετὰ νέαν δὲ λεύκανσιν, γίνεται ἡ ἐπιλογή ὅπως διαλεχθῶσιν οἱ κάλαμοι ἀναλόγως τοῦ πάχους αὐτῶν.

Ἐν Τοσκάνῃ ἡ ἐργασία αὕτη ἐκτελεῖται ὑπὸ γυναικῶν ἐ-
χουσῶν θαυμασίαν ἐπιτηδειότητα εἰς τὸ νὰ διακρίνωσι διὰ τῆς
ἀφῆς τὰς ἐλαχίστας διαφορὰς πάχους· τακτοποιοῦσι τοὺς κα-
λάμους εἰς δοχεῖα τεθειμένα ἔμπροσθέν των καὶ ἠριθμημένα
ἀπὸ τοῦ 30 μέχρι τοῦ 137 διὰ τὸν σῖτον καὶ μέχρι τοῦ 180
διὰ τὴν βρίζαν.

Ἡ ἐργασία αὕτη γίνεται ὡσαύτως διὰ μηχανῆς λειτουρ-
γούσης διὰ τῆς χειρὸς. Ἡ μηχανὴ αὕτη σύγκειται ἐκ μιᾶς
μεγάλῃς ἀνέμῃς κινούσης διαφόρους πινακίδας περιεχούσας
12—18 δοχεῖα ἐκ σιδηροφύλλου, ἠριθμημένα καὶ ἔχοντα μι-
κρὰς ὀπὰς τῶν ὁποίων ἡ διάμετρος ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν
σημειωθέντα ἀριθμὸν. Τὰ δοχεῖα ταῦτα πληροῦνται ἀκολου-
θῶς ὑπὸ δερμάτων ἀχύρου τεθειμένων καθέτως, πληρουμένων δὲ
κατὰ πρῶτον τῶν φερόντων μικροτέρας ὀπὰς. Εὐθὺς ὡς τὰ ἄ-
χυρα δὲν διέρχονται πλέον διὰ τῶν ὀπῶν, τὰ μεταφέρουσιν εἰς
τὸ ἀνωτέρου ἀριθμοῦ δοχεῖον καὶ οὕτως ἐφεξῆς μέχρι τοῦ τε-
λευταίου ἀριθμοῦ. Ὀλίγοι ἐργάται ἀρκοῦσι διὰ τὴν ἐργασίαν
ταύτην, ἥτις δὲν εἶνε προτιμότερα τῆς διὰ τῆς χειρὸς ὑπὸ τῶν
ἐργατριῶν γινομένης διαλογῆς.

Ἐρχεται ἀκολουθῶς ἡ εἰς λωρίδας ἢ νήματα κατὰ μῆκος
τομῆ τοῦ ἀχύρου ἥτις τελεῖται συνήθως διὰ μηχανῆς. Τὰ νή-
ματα ταῦτα προσδέονται ἀκολουθῶς εἰς τέσσαρα μέρη, ἐκ-
λεγόμενα ὑπὸ εἰδικοῦ ἐργάτου καὶ ἀπογελοῦντα οὕτω δερμάτια.
Ἐκαστον τῶν δερματίων τούτων κόπτεται ἔπειτα εἰς τὸ μέσον
καὶ διαιρεῖται οὕτω εἰς δύο δερμάτια ἰσχυρῶς συνδεδεμένα ἐκ
τῶν ἄκρων. Ὀνομάζεται τότε *μυτερόν ἄχυρον* τὸ πρὸς τὸ
μέρος τοῦ στάχυος, καὶ *πλατὺ* τὸ πρὸς τὸ κατώτερον μέρος.
Ἄλλοτε ἀπερρίπτετο τὸ τελευταῖον τοῦτο καὶ ἐχρησίμευε μόνον
τὸ μυτερόν ἄχυρον.

Τὴν διαλογὴν ταύτην διαδέχεται ἡ κατασκευὴ τῶν πλεξι-
δων αἵτινες πλέκονται μὲ ἑνδεκα ἢ δεκατρία νήματα. Τὸ μῆ-
κος αὐτῶν εἶνε ἐν γένει 50—55 μέτρων τὸ δὲ πλάτος καὶ ἡ
ποσότης τῶν χρησιμευόντων ἀχύρων ποικίλλουσιν ἀναλόγως
τῆς λεπτότητος τοῦ ἀχύρου. Μὲ νήματα ἀριθμοῦ 33 ἢ πλε-

ξις εἶνε πλατεῖα καὶ βάνουσος· τὸ ἄχυρον ἀριθ. 180 δίδει
πλεξίδας 3 1/2 χιλιοστομέτρων μόνον πλάτους.

Αἱ πλεξίδες αὗται φερόμεναι εἰς τὸ ἐργαστάσιον, καθαρί-
ζονται, ἔπειτα ἐκτιθέμεναι ἐπὶ τινος καιρὸν εἰς τὸν ἥλιον καὶ
μετὰ ταῦτα παραδίδονται εἰς τὴν ραπτικὴν διὰ τὴν κατα-
σκευὴν τῶν πέλων. Ἡ ἐργασία αὕτη γίνεται μετὰ πολλῆς ἐπι-
μελείας· τὸ ράψιμον εἶνε στερεόν, ἡ ραφή μόλις φαίνεται καὶ
δὲν λύεται, πρὸ πάντων ἐὰν ὁ πῖλος ἐπιέσθῃ ἰσχυρῶς ἀφοῦ
πρότερον συνεκολλήθῃ. Οἱ πῖλοι οὗτοι καθαρίζονται ἔπειτα ἐκ
νέου, διὰ νὰ ἀφαιρεθῶσι δὲ αἱ ἀνωμαλῖαι τρίβονται διάφορα
μέρη πρὸς ἄλληλα ἢ διὰ δέρματος κυνός. Ἐὰν ἡ ἐργασία αὕτη
ἐπιφέρῃ σχισίματα τινὰ διορθοῦνται ταῦτα προστιθεμένων τε-
μαχίων οὕτως ὥστε εἶνε ἀδύνατον νὰ διακρίνη τις τὸ πρῶτον
πλέγμα.

Δίδεται πέρας εἰς τὴν ἐργασίαν διὰ νέου καθαρίσματος καὶ
συχνότατα διὰ πλύσεως μετὰ χλιαροῦ ὕδατος ἀναμεμιγμένου
μετὰ ὀξεικοῦ μολύβδου, καὶ τέλος δίδεται τελευταία λεύκανσις
διὰ χημικοῦ τινος μέσου, καθότι ἡ φυσικῶς ἐπιτυγχανομένη
λεύκανσις δὲν ἀρκεῖ διὰ τοὺς ἐρραμμένους πῖλους.

Τὸ πλατὺ λεγόμενον ἄχυρον χρησιμοποιοῦται εἰς διαφόρους
σκοπούς, γενικώτερον δὲ χρησιμεύει εἰς τὰς πλεξίδας τῶν 7 καὶ
11 νημάτων· τοῦτο τὸ πλέξιμον εἶνε τὸ συνηθέστερον καὶ κοι-
νότερον.

Αἱ ἀπομιμήσεις τῆς ἰταλικῆς πιλοποιίας αἱ γινόμεναι ἐν
Ἑλβετίᾳ, ἐν τῷ καντονίῳ τῆς Ἀργοβίας, ἐπέτυχον πληρέ-
στατα, καὶ ἡ κατασκευὴ αὕτη εἶνε σήμερον σπουδαία πηγὴ
πλοῦτου εἰς τὸ καντόνιον τοῦτο, τοῦ ὁποίου ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐ-
ξαγομένων ἀντικειμένων αὐξάνει κατ' ἔτος. Ἡ βιομηχανία τοῦ
τόπου τούτου συνίσταται πρὸ πάντων εἰς τὴν ψιαθοπλοκίαν,
ἥτις περιλαμβάνει τὴν κατασκευὴν πλήθους μικρῶν ἔργων τῆς
ἰδιοτροπίας, ὡς σιγαροθηκῶν, φεστονίων, παισίων μικρῶν δι-
αστάσεων, κτλ. Τὰ χαριέστερα καὶ λεπτότερα τῶν ἀντικειμέ-
νων τούτων κατασκευάζονται ἐξ ἀχύρου βρίζης.

Η ΡΟΔΗ

Ἐλάχιστα περὶ καλλιεργείας τῆς ροδῆς κατὰ τὸ φθινόπωρον.

Ἡ ροδῆ εἶνε δένδριον σχεδὸν ἄγριον καὶ εὐκόλου καλλιεργείας, εὐδοκιμεῖ δὲ ὑπὸ οἰονδήποτε οὐρανόν. Καλλιεργουμένη ἢ ἐγκαταλειπομένη εἰς ἑαυτὴν μεγαλύνεται ταχέως καὶ ἀποβαίνει λαμπρότατον κόσμημα διὰ τὴν κανονικότητα καὶ τὴν χάριν τῶν ἀνθέων, διὰ τὴν ζωηρότητα καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν χρωμάτων, καὶ διὰ τὴν μυρίπνοον εὐωδίαν ἣν ἀναδίδουσι ταῦτα· διὸ καὶ δικαίως ἐπεκλήθη ἡ βασιλεὶς τῶν ἀνθέων. Ἄν καὶ τὸ σύνολον τῆς ροδῆς ἦνε τραχὺ καὶ τὸ παράστημά της ἄγριον, μολαταῦτα οὐδεὶς τοῖχος ἢ γωνία γῆς ἔπρεπε νὰ σταρῆται ταύτης, καθόσον εἶνέ τι ἀληθῶς γοητευτικὸν μία ροδῆ ἐν πληρεστάτῃ ἀνθίσει.

Τὰ ἐντελῆ σχήματα τῶν ἀνθέων, αἱ ποικίλαι διασταυρώσεις τῶν χρωμάτων ἅτινα ἐπετεύχθησαν σήμερον, ἐξαναγκάζουν καὶ τοῦ μὴ φιλανθοῦς τὸν ὀφθαλμὸν νὰ προσηλοῦται ἐπ' αὐτῶν μετ' εὐφροσύνης καὶ νὰ θαυμάζη.

Καλλιεργεῖα. Τὸ φθινόπωρον εἶνε ἡ καταλληλοτέρα ἐποχὴ διὰ τε τὴν φύτευσιν καὶ μεταφύτευσιν τῆς ροδῆς. Τὸ ἔδαφος δέον νὰ ἦνε καλῶς παρεσκευασμένον, καλῶς λελιπασμένον, καὶ ἐκ τῶν φυσικῶν λιπασμάτων καλὸν εἶνε νὰ προτιμᾶται τὸ κεχωνευμένον. Κατὰ τὴν ἐμφύτευσιν φροντίζομεν ν' ἀποτέμνωμεν τὰς βεβλαμμένας καὶ κατὰ συνέπειαν ἀχρήστους ρίζας πρὸς δὲ καὶ τὰ γεγηρακότα στελέχη.

Ὅταν θέλωμεν ν' ἀντικαταστήσωμεν τὰς ἀποξηρανθείσας ροδὰς εἶνε ἀνάγκη νὰ μεταλλάσσῃται ἡ γῆ.

Κλάδευσις. Μόλις φυτευθῶσιν αἱ ροδαὶ ἢ κλάδευσις περιορίζεται εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐνὸς τρίτου τῆς ἑαυτῶν βλαστήσεως. Ἡ κλάδευσις ἐκτελεῖται κατ' ἐποχὰς ἀρμοδίας : εἰς μὲν τὴν βόρειον Ἰταλίαν γίνεται κατὰ Φεβρουάριον καὶ

Μάρτιον, εἰς δὲ τοὺς μεσημβρινοὺς τόπους κατὰ Δεκέμβριον καὶ Ἰανουάριον. Τῶν ἐν ταῖς ὑψοῖς ποταμῶν πεφυτευμένων ροδῶν, ἐνθα ἡ ἐξάνθισις εἶνε πιθανὴ κατὰ τὸν χειμῶνα, γίνεται ἡ κλάδευσις κατ' Αὐγούστον.

Εἰς τὰς νέας ἐμφυτεύσεις πρέπει νὰ προσέχωμεν ἵνα ἐπαφίηται ὀλίγον ξύλον, δέον δηλαδή ἡ κλάδευσις νὰ γίνηται βραχεῖα.

Ὅπως ἐπιτύχωμεν ὠραία ἄνθη καὶ εὐριστον ἀνάπτυξιν δέον ν' ἀφαιρῶμεν τὰ στελέχη ἢ τοὺς κλάδους οἵτινες ἀνεπτύχθησαν περὶ τὸ τέλος τῆς βλαστήσεως· αἱ θαμνώδεις καὶ νανώδεις ροδαὶ διατέμνονται εἰς ὕψος 30 ἢ 40 ἐκατοστῶν· ἐν ᾧ διὰ τὰς κληματώδεις ροδὰς χρώμεθα κατατμήσεως μακρᾶς ἀναλόγου πρὸς τὴν δύναμιν αὐτῶν, προσέχοντες, ὡς καὶ εἰς τὰς προρρηθείσας, ν' ἀποτέμνωμεν τ' ἀπανθήσαντα στελέχη.

Πρὸς τούτοις δέον νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἡ πρῶτος κλάδευσις παρέχει καὶ πρῶτον ἄνθισιν· ἐκτελεῖται δ' αὕτη πρὶν ἢ διατεθῆ πρὸς βλάστησιν ἡ ροδῆ· τοῦναντίον πάλιν ποιῶντες τὴν κλάδευσιν ὀψίμως, ὕψιστον θὰ ἔχωμεν καὶ τὴν ἄνθισιν. Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἔχη τὴν ἄνθισιν πλέον ἀφθονον κατὰ τὸ φθινόπωρον ἢ κατὰ τὴν ἀνοιξιν, ἄς ἀποτέμνη τὸ ἀνθοφόρον στέλεχος κατὰ δύο ἢ τρία φύλλα κάτωθεν τῆς κορυφῆς.

(Ἐκ τοῦ Giardinaggio A. N.)

ΝΕΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΜΕΤΑΓΓΙΣΕΩΣ ΤΩΝ Οἶνων

Ἄνωφελές νὰ ἐπιμείνωμεν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς μεταγγίσεως τῶν οἴνων· κατανοεῖται σήμερον ἡ σπουδαιότης τῆς ἐργασίας ταύτης καὶ σπάνιοι εἰσὶν οἱ μὴ ἀκολουθοῦντες αὐτήν. Ὅ,τι πρέπει περισσότερο νὰ ἐξετάσωμεν τώρα εἶνε τὰ μέσα τὰ δυνάμενα νὰ χρησιμεύσωσιν ὅπως ἐκτελεσθῇ ἡ ἐργασία ὑπὸ καλοῦς ὁρους.

Ὑποθέτουσι πολλοὶ ὅτι ἀρκεῖ νὰ μεταγγίσῃ τις τὸν οἶ-

νον ἐν οἰωδῆποτε καιρῷ καὶ νὰ τὸν μεταφέρῃ διὰ δοχείων ἢ διὰ σωλήνος εἰς τὸ νέον βυτίον ἵνα ἐπιτευχθῇ τελείως τὸ ζητούμενον ἀποτέλεσμα. Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε πλάνη. Οἶνος τοῦ ὁποίου αἱ μεταγγίσεις δὲν ἐξετελέσθησαν δι' ἀρμόζοντος τρόπου καὶ ἐν καιρῷ εὐνοικῷ δύναται νὰ πάθῃ σπουδαίας ἀσθενείας, καὶ μετ' ὀλίγον νὰ χαλάσῃ. Ὅ,τι πρὸ πάντων πρέπει νὰ ἀποφύγωμεν εἶνε ἢ ἐν τῷ αἔρι ἐκθεσις. Ὁ οἶνος περιέχει οὐσίας τὰς ὁποίας εἶνε ἀναγκαῖον νὰ προφυλάττωμεν ἀπὸ τοῦ ὀξυγόνου τῆς ἀτμοσφαιρας.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἀποφύγωμεν τὰ ἀτοπήματα τὰ δυνάμενα νὰ ἐπέλθωσι κατόπιν τῶν κακῶς γενομένων μεταγγίσεων συνεστήσαμεν πάντοτε νὰ ἐκτελῆται ἡ ἐργασία αὕτη διὰ σίφωνος μετὰ σωλήνων, ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει γίνεται χρῆσις καδίσκου ἢ ἄλλου ἀγγείου νὰ ἐκτελῆται ἡ ἐργασία ταχέως διὰ νὰ μὴ παρατείνηται ἡ ἐκθεσις τοῦ οἴνου ἐπὶ πολὺ εἰς τὸν αἆρα· νὰ ἐκλέγηται καιρὸς ξηρὸς καὶ καθαρὸς, καθότι πολλάκις ὑπὸ τοιούτους ὅρους γίνεται τελεία ἡ καθίζησις τῆς τρυγῆς ἐν τῷ πυθμένι τῶν οἰνοδόχων ἀγγείων· νὰ μὴ ρίπτηται ὁ οἶνος ἀπὸ πολὺ ὑψηλὰ εἰς μεταγγίζηται διὰ καδίσκου· τέλος νὰ προσέχωμεν νὰ μὴ μεταγγίζωμεν καὶ τρύγα, ὅπερ συμβαίνει εἰς περιττὸ τέλος δὲν ὑπολογισθῇ καλῶς ἢ ἐκ τῶν μεταγγιζομένων βυτίων ἐκκένωσις.

Ἐκ τούτου βλέπομεν πόσας προφυλάξεις πρέπει νὰ λαμβάνωμεν διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς μεταγγίσεως ὅπως ἐκτελῆται αὕτη ἀρμόζοντως.

Διὰ νὰ καταργήσῃ αὐτὰς καὶ καταστήσῃ τὴν ἐργασίαν εὐκολωτέραν διακεκριμένος τις ἀμπελουργὸς τῆς Ἀλγερίας, ὁ κ. Ο. Φαλλέ, ἰδιοκτήτης ἐν Μεδεάχ, ἐπενόησεν εὐφυῆς σύστημα δυνάμενον νὰ ἐφαρμοσθῇ εὐκόλως εἰς τὰ βυτία. Συνίσταται δὲ τοῦτο εἰς τὴν συνοχὴν μικροῦ βαρελίου πολὺ μικροτέρας χωρητικότητος ἢ τῆς τοῦ βυτίου ἐξ οὗ μέλλει νὰ γίνῃ ἡ μετάγγισις. Τὸ μικρὸν τοῦτο βαρέλιον τοποθετεῖται ἐπὶ σανιδώματος χαμηλοτέρου τοῦ βυτίου μετὰ τοῦ ὁποίου τίθεται ἐν συγκοινωνίᾳ κατὰ τὴν πλήρωσιν διὰ σωλήνος : ὁ σωλὴν οὗτος

ἀπολήγει ἐν τῷ βυτίῳ κατὰ τὸ κατώτατον αὐτοῦ μέρος, εἰς τρόπον ὥστε ἡ τρύξ, οὔσα βαρυτέρα τοῦ οἴνου, καθ' ὅσον σχηματίζεται ἐκρῆει βραδέως εἰς τὰ πλάγια τοῦ βυτίου καὶ φύζει ἀναποφεύκτως εἰς τὸ στόμιον τὸ προωρισμένον πρὸς ἐκκένωσιν αὐτῆς. Ἐκεῖθεν αὕτη διαρρέει ἐν τῷ μικρῷ βαρελίῳ ἐνθα ἀντικαθιστᾷ ἴσην ποσότητα οἴνου ὅστις ἀναβαίνει ἐν τῷ βυτίῳ διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ· τοῦτο δὲ διαρκεῖ ἐφ' ὅσον τηρεῖται ἀνοικτὴ ἡ συγκοινωνία μεταξὺ τῶν δύο βυτίων, τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ μικροῦ.

Ὅταν φθῶσῃ ἡ ἐποχὴ τῆς μεταγγίσεως, γράφει ὁ κ. Φαλλέ ἐν τῇ ἑαυτοῦ περιγραφῇ, κλείεται ἡ ῥηθεῖσα συγκοινωνία μεταξὺ τῶν δύο βυτίων, ἅτινα, κειρισμένα τότε ὄντα, περιέχουσι, τὸ μὲν οἶνον καθαρὸν καὶ ἀπῆλλαγμένον τρυγῆς, τὸ δὲ ὅλην τὴν τρύγα μετὰ μικρᾶς ποσότητος οἴνου ὅστις ἐπιπλέει καὶ ὅστις μεταγγίζεται εὐκόλως καὶ ταχέως διὰ σωλήνος ἐκ καουτσούκ χρησιμεύοντος ἀντὶ σίφωνος.

Ἐπὶ τέλους κενοῦται καὶ τὸ μικρὸν βυτίον, πλύνεται καλῶς καὶ τοποθετεῖται ὡς πρότερον.

Διὰ νὰ ἐννοηθῇ καλῶς ἡ μέθοδος αὕτη ἀρκεῖ νὰ φαντασθῇ τις σανιδώμα ὀλίγον ὑψηλόν, ἐφ' οὗ εὔρηται τὸ μέγα βυτίον, εἰς τὸ χαμηλότερον μέρος τοῦ ὁποίου ὑπάρχει τὸ μικρὸν βαρέλιον ὅπερ δέχεται τὴν τρύγα. Ἀμφότερα τὰ βυτία ταῦτα φέρουσιν ἀνὰ ἓνα κρουνόν, οἱ δύο δὲ οὗτοι κρουνοὶ συνέχονται διὰ σωλήνος, ὅστις ἀποκαθιστᾷ τὴν συγκοινωνίαν μεταξὺ τῶν δύο δοχείων. Ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας μιᾶς τῶν πλευρῶν τοῦ μικροῦ βυτίου ὑπάρχει ὑέλινος δείκτης δεικνύων τὸ ποσὸν τοῦ ἐν τῷ βυτίῳ οἴνου καὶ τῆς τρυγῆς. Ἡ διὰ τοῦ συστήματος τούτου ἀποχώρισις τῆς τρυγῆς γίνεται ὡς ἐξῆς : Ἀνοίγωμεν τοὺς κρουνοὺς τῶν δύο βυτίων πληροῦμεν δὲ ταῦτα δι' οἴνου, εἰσάγοντες αὐτὸν διὰ τοῦ μεγάλου βυτίου, καὶ τὸν ἀφίνομεν νὰ ἡσυχάσῃ μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς μεταγγίσεως. Ἐπιστάσης τῆς στιγμῆς ταύτης κλείομεν τοὺς κρουνοὺς διὰ νὰ ἀπομονώσωμεν τὸ μικρὸν βυτίον ὅπερ δυνάμεθα τότε εἴτε νὰ τὸ μετατοπίσωμεν διὰ νὰ τὸ κενώσωμεν εὐκολώτερον, εἴτε νὰ τὸ κενώσωμεν καὶ κα-

θαρίσωμεν ἐπὶ τόπου· ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀνάγκη νὰ πλύσωμεν αὐτὸ ἀπαξ. Ἐπειτα θέτομεν πάλιν τὸ βυτίον τοῦτο εἰς τὴν προτέραν του θέσιν καὶ ἀποκαθιστῶμεν τὴν συγκοινωνίαν ὅπως ἐπαναλάβωμεν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὴν ἐπομένην μετάγγισιν.

Ἐν τῶν πλεονεκτημάτων τῆς ἐφευρέσεως ταύτης εἶνε ὅτι δυνάμεθα κατὰ πᾶσαν στιγμὴν καὶ ἀκαριαίως νὰ ἀπομονώσωμεν τὴν τρύγα ἀπὸ τοῦ καθαροῦ οἴνου, κλείοντες τοὺς κρουνοὺς, ὅπερ σπουδαῖον ὅταν, κατόπιν ἀτμοσφαιρικῆς μεταβολῆς, τρῦξ καὶ οἶνος ἀναμιγνύονται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον πρὸς μεγάλην βλάβην τῆς καλῆς συστάσεως τοῦ οἴνου.

Ὁ νέος οὗτος τρόπος μεταγγίσεως δὲν στερεῖται πρωτοτυπίας καὶ δὲν ἀπαιτεῖ πολλὴν προσοχὴν, ἀρκεῖ νὰ ἐπιτηρῶμεν διαρκῶς τὸ μικρὸν βυτίον. Ὅχι καταλαμβάνεται βεβαίως περισσότερος χώρος ἐν ταῖς ἀποθήκαις ἕνεκα τῆς θέσεως ἣν θὰ κατέχῃ τὰ πρόσθετα ταῦτα μικρὰ βυτία. Εἶνε ὁμῶς ζήτημα ἂν ἀπασα ἡ τρῦξ θὰ κατέλθῃ ἀναποφεύκτως εἰς τὸ μικρὸν βυτίον, ὅπερ δέον νὰ ἐξετασθῇ· τὸ βέβαιον ὁμῶς εἶνε ὅτι τὸ προτεινόμενον σύστημα εἶνε ἐνδιαφέρον καὶ ἀξίον ἐφαρμογῆς καὶ μελέτης.

(Ἐκ τοῦ *Moniteur Vitiicole*)

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΜΥΡΜΗΞΙΝ

Ὁ περιώνυμος Γερμανὸς φυσιολόγος καὶ φιλόσοφος Buchner, ἐν τινι συγγράμματι ὅπερ ἐφημίσθη κάπως εἰς τὴν ἐποχὴν του (*La vie psychique des bêtes*) ἔγραψε περὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν μυρμηκῶν ἀξιόλογον μελέτην.

Μετὰ τὸν διδάσκαλον τῆς Γενεῦθης ἐντομολόγον Huber, δὲν ἔτυχε νὰ ἀναγνώσωμεν ἕτερόν τι τοσοῦτον ἀξιοσημείωτον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ὁ ἐγκέφαλος τοῦ μύρμηκος, εἶπεν ὁ Δαρβίνος, εἶνε τὸ θαν.

μασιώτερον μέρος τῆς ὕλης ἐν τῷ σύμπαντι, ἴσως καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρωπίου.

Ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ ἐκπλαγῆ τις ἐὰν ἡ προσοχὴ τῶν φυσιολόγων καὶ τῶν φιλοσόφων ἐστράφη τόσον ἰσχυρῶς πρὸς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δικαίως ἠδύνατό τις νὰ ἀποκαλέσῃ κοινωνικοὺς θεσμοὺς τῶν μυρμηκῶν—κοινωνικοὺς θεσμοὺς, οἵτινες φαίνονται πραγματοποιοῦντες τὰ πολιτικὰ ὄνειρα τοῦ θείου Πλάτωνος, συγχρόνως δὲ καὶ τὰς χιμαῖρας τοῦ Θωμᾶ Μώρου (*) ἢ τῶν μοναχῶν Χερνχούτερ (**).

Ἐνῷ λοιπὸν ἡ δημοκρατία τῶν μελισσῶν βέπει πρὸς τὴν ἀριστοκρατίαν, ἐπειδὴ ἡ βασίλισσα, πάντοτε αἰρετὴ, σύρει καὶ διευθύνει ὅλον τὸ σμήνος, ἡ δημοκρατία τῶν μυρμηκῶν, εἶνε καθαρὰ δημοκρατία, ἡ μόνη ἴσως, ἣτις μένει ἡσυχος καὶ κανονικὴ ἐν τῷ κόσμῳ.

Ὁ σεβασμιώτατος Μάκ-Κούκ, εὔρεν εἰς τὰ ὄρη τῆς ἀρκτώας Ἀμερικῆς, πολλὰς τοιαύτας δημοκρατίας, ὁμοσπονδικῶς συνηνωμένας καὶ ἡ περιγραφὴ ἣν δίδει ἠδύνατο, ὡς παρατηρεῖ, νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀπαράλλακτα εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς αὐτῆς ἡπείρου, μὲ τὴν διαφορὰν ὁμῶς ταύτην, ὅτι οἱ μύρμηκες οὗτοι εἶνε λαὸς ποιμενικός.

Ὁ μύρμηξ, ὡς ἡ μέλισσα, ἀγαπᾷ περιπαθῶς τὴν σάκχαριν, ἣτις προέρχεται ἐκ τῶν καρπῶν ἢ ἐκ πάσης ἄλλης φυτικῆς οὐσίας· τὴν ἀναζητεῖ πανταχοῦ.

Ἀλλὰ τὴν συγκομιδὴν ταύτην τῶν σακχαρωδῶν χυμῶν δὲν ἐκτελεῖ μόνος του. Ἐκ παρατηρήσεως ἐδιδάχθη, ὅτι οἱ φθῆρες καὶ αἰψῶραι τῶν δένδρων ἀφοῦ ἀπομυζήσωσι φυτὰ τινὰ ἐκβάλλουσι διὰ δύο μικρῶν ὀπισθίων θηλῶν σακχαρώδη τινὰ ὕλην. Ὅπως καρπωθῶσι τὸ μέγανυ τοῦτο καὶ ἐμποδίσωσιν ἄλλα ἔντομα νὰ τὸ καταβροχθίσωσιν, οἱ μύρμηκες κατορθώνουσι νὰ

(*) Ποιητοῦ Ἄγγλου (1780—1852).

(**) Αἵρεσις μοναχῶν καλουμένων κοινῶς «μοραβῶν ἀδελφῶν.» Ἡ αἵρεσις αὕτη παρήχθη ἐκ τῆς τῶν Οὐσαιτῶν, οἵτινες ἐδήλωσαν τὴν Βοημίαν κατὰ τὸ 1415—1436 ὅπως ἐκδικήσωσι τὸν θάνατον τοῦ ἀρχηγοῦ των Ἰωάννου Οὐσς, αἰρεσιάρχου, καταδικασθέντος εἰς τὸν διὰ τοῦ πυρός θάνατον ὑπὸ τῆς Συνόδου τῆς Κωνσταντίας.

τιθασιεύωσι τοὺς φθειρας τούτους, καὶ τότε ἰδρύνουσιν εἶδος μικροῦ ποιμνιοστασίου, περίξ τοῦ ὁποῖου ὑψοῦσι περίβολον, τὸν ὁποῖον οἱ φθείρες δὲν δύνανται νὰ ὑπερπηδῆσωσιν· ἄλλως τε φέρονται πρὸς αὐτοὺς μετὰ πολλῆς ἠπιότητος—Οἱ εὐτυχεῖς ποιμένες τῆς Ἀρκαδίας δὲν μετεχειρίζονται καλλίτερον τὰ ποιμνιά των.

Δὲν ἀρκοῦσι ταῦτα· δημοκρατίαι τινὲς μυρμηκῶν κατῴρωσαν νὰ ὑψωθῶσι μέχρι τῆς τάξεως τῶν γεωργῶν, ὡς μαρτυροῦσι τοῦτο αἱ εἰς Τεξᾶς ὑπὸ τοῦ δόκτορος Linneum γινόμεναι μελέται. Οὗτος εἶδεν ἐκεῖ μύρμηκας ἐκλέγοντας ποικίλιαν τινὰ ὀρυζης, τὴν ὅποιαν ἐκαλλιέργουν οἱ ἴδιοι, φροντίζοντες νὰ καταστρέψωσιν ὅλα τὰ ἄλλα χόρτα ὅσα ἐφύοντο εἰς τὸν διὰ τὴν καλλιέργειαν προωρισμένον χῶρον. Ὅταν τὸ σπαρτὸν φθῆνῃ εἰς τὸ ἀπαιτούμενον σημεῖον—καθότι μόνον διὰ τροφῆς ὑμιυδαρᾶς τρέφονται—τὸ ἀποχωρίζουσιν ἀπὸ τοῦ ἀχύρου, ὅπερ ῥίπτουσι μακρὰν.

Ἐὰν μεθ' ὅλα ταῦτα ἰσχυρισθῆ τις, ὅτι οἱ μύρμηκες δὲν εἶνε πεπολιτισμένοι, εἶνε ὡς νὰ παραδέχεται ὅτι τὰ ἀνθρώπινα ἔθνη δὲν εἶνε ἄλλο, εἰμὴ σύνολα ἄνευ συνειδήσεως.

(Ἐκ τῆς *Franco Agricole*)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΙΤΟΥ

ΕΝ Τῷ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΙ ΑΛΜΥΡΟΥ

ΥΠΟ Α. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥ

Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθῶνῃν Κασσαβετίου καὶ Τριανταφυλλιδείου
Γεωργικοῦ Σχολείου.

Ἡ τοῦ σίτου παραγωγή εἶνε ἡ σπουδαιότερα τῶν ἐν τῷ διαμερίσματι Ἀλμυροῦ καλλιεργούμενων εἰδῶν.

Ὁ σίτος κυρίως καλλιεργῆται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ κατὰ τριετίαν, δηλαδή ἐν τῷ διαμερίσματι τούτῳ, ὡς ἐν ὀλοκλήρῳ σχεδὸν τῇ Θεσσαλίᾳ, ἐπικρατεῖ τὸ τριετές γεωργικὸν σύστημα (*assolement triennal*)· τὸ πρῶτον ἔτος ἐκτελεῖται τὸ ὄργωμα,

τὸ δεύτερον καλλιεργῆται ὁ σίτος καὶ κατὰ τὸ τρίτον σπείρεται ἡ κριθή.

Ἐνίοτε ἡ καλλιέργεια τοῦ σίτου διαδέχεται ἀμέσως τὴν καλλιέργειαν τῶν ἐαρινῶν ἢ σκαλιστικῶν φυτῶν (βόβης, ἐρεβίνθων, βάμβακος, σησάμου, καλαμθοκίου, κνύμων καὶ ἀραβοσίτου). Προκειμένου ὅμως περὶ διαδοχῆς καλλιεργῶν οὐδὲν ὠρισμένως δύναται νὰ λεχθῆ, διότι οὐδὲν ὠρισμένον σύστημα ὑπάρχει. Τὸ ἀνωτέρω εἶνε τὸ γενικῶς ἀκολουθούμενον σύστημα· ἀλλὰ δὲν εἶνε σπάνιον ὁ ἴδιος ἀγρὸς ὁ σπαρεῖς μὲ σίτον καὶ κατὰ τὸ ἀμέσως ἐπόμενον ἔτος νὰ γείνη ὄργωμα, ὥστε ὁ σίτος νὰ ἐπανέρχεται κατὰ διετίαν—πρῶτον ἔτος ὄργωμα, δεύτερον ἔτος σίτος, ἐπὶ περιόδῳ τινι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πολυετῆ, ἀναλόγως τῆς φυσικῆς γονιμότητος τοῦ ἀγροῦ—καὶ εἶτα νὰ ἀφεθῆ ὁ ἀγρὸς ἐντελῶς ἀκαλλιέργητος (χερσάδι).

Ἡ διὰ τὴν σπορὰν τοῦ σίτου παρασκευὴ τοῦ ἀγροῦ ἄρχεται συνήθως κατὰ Ἰανουάριον, ὅτε γίνεται τὸ πρῶτον ὄργωμα λεγόμενον ἀνοιγμα· κατὰ Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον γίνεται ἡ δεύτερα καλλιέργεια ἢ ὀνομαζομένη διάβαση. Οἱ καλοὶ γεωργοὶ ἐκτελοῦσι καὶ τὸ τρίτωμα, ἦτοι τὴν ἐκ τρίτου καλλιέργειαν τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ.

Κατὰ Σεπτέμβριον γίνεται τὸ φθινοπώρισμα ὅτε ἐκτελεῖται καὶ τὸ θάμνευμα τοῦ ἀγροῦ, καὶ τέλος τὸν Ὀκτώβριον γίνεται ἡ σπορὰ καθ' ἣν ὁ σπόρος καλύπτεται πάντοτε διὰ τοῦ ἀρότρου. Ὡστε ὁ σίτος σπείρεται μετὰ 5 ἀρόσεις· ἀλλ' οἱ πλείστοι τῶν γεωργῶν, καὶ μάλιστα οἱ καλλιεργοῦντες ἐλαφρὰς γαίας, δὲν ἐκτελοῦσι τὸ τρίτωμα καὶ σπείρουσι κατὰ τὴν τετάρτην ἀροσιν· πολλοὶ δὲ καλλιεργῆται—οἱ μᾶλλον ἀμελεῖς—εὐχαριστοῦνται μόνον μὲ τρεῖς ἀρόσεις ἐν αἷς συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ τῆς καλύψεως τοῦ σπόρου.

Τὸ μόνον ἐν χρήσει ἐργαλεῖον διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ σίτου εἶνε τὸ ἄροτρον (ἀλέτρι), τὸ ὁποῖον σύγκειται ἐκ τῶν ἐξῆς μερῶν: α') ἐκ σιδήρου τριγωνικοῦ, τοῦ ὄννιου, β') ἐκ τοῦ κοντουρίου, γ') τοῦ σταβαρίου, τὸ ὁποῖον σύγκειται ἐκ τοῦ γουλιῦ καὶ τοῦ ἀμπολίου, δ') ἐκ τῶν κλειδιῶν, ε') ἐκ τῶν παραβόλων,

5) ἐκ τῶν σταυρωμάτων, τῶν ἐνούντων τὰ παρὰ βόλα πρὸς τὸ γοῦλι, 6) ἐκ τῆς σπάθης τοποθετουμένης εἰς τὴν σπαθόβρυκαν καὶ 7) ἐκ τῆς ρυθμιστικῆς σφηγῆς. Ἄπαντα τὰ μέρη ταῦτα κατασκευάζονται ἐκ ξύλου.

Βεβαίως ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἀρότρου τούτου διὰ καταλληλοτέρου θέλει ἀποτελέσει σπουδαίαν πρόοδον τῆς Θεσσαλικῆς γεωργίας, διότι ἡ δι' αὐτοῦ τελουμένη ἐργασία εἶνε ἀτελεστάτη καὶ παρουσιάζει κυρίως τὰ ἐξῆς σπουδαῖα μειονεκτήματα: α) ἡ ἀπώλεια τῆς δυνάμεως (travail resistant) εἶνε μεγάλη καὶ ἐπομένως ἀτελέστατα χρησιμοποιεῖται ἡ δύναμις τῶν βοῶν, β) ἡ γῆ ἀτελῶς ἀναστρέφεται, γ) τὸ βάθος οὐδ' ἑμοῦ εἶνε ὁμοίμορφον καὶ δ) ὁ ἀγρὸς οὐδέποτε καλλιεργεῖται καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἐκτασιν, ἀλλὰ πάντοτε μένουσι μέρη τινὰ μὴ προσβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἀρότρου. Τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀλμυροῦ καλλιεργούμενα εἶδη σίτου εἶνε κυρίως τὰ ἐξῆς: α) Ραψάνι, β) Μαυραγάνι, γ) Ἀραούτι, δ) Δεβές ἢ Ντεβές, καὶ ε) τὸ Ῥωσικόν, τὸ ὅποιον πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἰσήχθη.

Τὰ πλεῖστα τῶν καλλιεργουμένων εἰδῶν σίτου εἶνε ἐκ τῶν σκληρῶν, διότι ταῦτα συνήθως ἔχουσι μεγαλειτέραν ἀπόδοσιν καὶ εἰς καλλιτέρας πωλοῦνται τιμᾶς.

Τὰ καλλιεργούμενα εἶδη ὅλα σπείρονται κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος σπανίως ἐν Ἀλμυρῷ καλλιεργεῖται—ἐνεκα τοῦ κλίματος—σίτος τῆς ἀνοιξέως, ὅστις ὀνομάζεται τριμῆρι· οὗτος σπείρεται κυρίως εἰς τοὺς βάλτους.

Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀλμυροῦ διὰ τὴν καλλιέργειαν ἐν γένει οὐδεμίαν χρῆσιν λιπασμάτων γίνεται· ἐξαιροῦνται τὰ καπνοτόπια, τὰ ὅποια ἐνίοτε κοπρίζονται κυρίως διὰ τοῦ πλαγιασματος (σταγιάματος, γρεκιιάματος—parcago) τῶν προβάτων καὶ αἰγῶν.

Ἡ σπορὰ τοῦ σίτου ἐκτελεῖται πάντοτε διὰ τῆς χειρὸς ἀπὸ τῆς 10 Ὀκτωβρίου μέχρι τέλους Νοεμβρίου. Σπανίως κατὰ Δεκέμβριον σπείρεται ὁ σίτος.

Σπαρτικῶν ἐργαλείων οὐδαμῶς τῆς ἐπαρχίας γίνεται χρῆσις ἐκτὸς ἐν Ἀιδινίῳ, ὅπου ὁ πρῶην ἰδιοκτῆτης εἰσήγαγε τοιαῦτα.

Ὁ σπόρος ἐκτὸς κοσκινίσματος καὶ ἀμελοῦς καθαρισμοῦ τῶν ἐν αὐτῷ εὐρισκομένων σπερμάτων ζιζανίων, οὐδεμίαν ὑφίσταται κατὰ τῶν ἀσθενειῶν (δαυλίτου κ. τ. λ.) περιποίησησιν. Τὰ μοσχεύματα ἐν διαλύσειν ἀσθέστου, θεϊκοῦ χαλκοῦ ἢ ἄλλων ὑλῶν εἶνε ἐντελῶς ἀγνωστα. Διὰ τοὺς λόγους τούτους οἱ ἀγροὶ τοῦ διαμερίσματος τούτου διακρίνονται διὰ τὴν πληθὺν τῶν ἐν αὐτοῖς φυομένων ζιζανίων.

Ἡ κάλυψις τοῦ σπόρου γίνεται διὰ τοῦ ἀρότρου ρυθμιζομένου καταλλήλως ὅπως ὁ σπόρος τίθεται εἰς βάθος 0μ08—0μ09· ἀλλ' ἐν γένει ἡ κάλυψις γίνεται λίαν ἀκανονίστως. Ὁ κατὰ στρέμμα σπειρόμενος σπόρος ἀνέρχεται ἀπὸ 9—12 ὀκάδας.

Ἡ ἐκτέλεσις τῆς σπορᾶς τελεῖται ὡς ἐξῆς: ὁ ἀγρὸς διαιρεῖται εἰς σάγια, ὧν ἕκαστον εἶνε κανονικὸν τετράγωνον οὔτινος αἱ πλευραὶ ἔχουσι μῆκος 48 βημάτων (ἐκ μ. 0,90), ἡ δὲ ἐπιφάνεια περίπου 4850 τετραγ. μέτρων· ἕκαστον σάγιον διαιρεῖται εἰς τρία μέρη, τὰ τμήματα δὲ ταῦτα ὀνομάζονται σποργιάς· ἐκάστη σποργιά σπείρεται πέντε χέρια, δηλ. ὁ ἐργάτης ρίπτει πεντάκις σπόρον ἐπὶ ἐκάστης σποργιάς, δις ἀπὸ ἐκάστης πλευρᾶς καὶ ἄπαξ διὰ μέσου τοῦ ἀγροῦ. Τὸ δεύτερον χεῖρ σπείρεται ἐσωτερικῶς εἰς ἀπόστασιν 4 περίπου βημάτων ἀπὸ τοῦ πρώτου. Ὁ κατὰ σάγιον σπειρόμενος σπόρος ἀνέρχεται εἰς ὀκ. 18—22, ἀναλόγως τῆς ποιότητος τῆς γῆς καὶ τῆς καλλιέργειας τοῦ ἀγροῦ, ὡς καὶ τῆς ἐποχῆς τῆς σπορᾶς.

Ἀπὸ τῆς σπορᾶς μέχρι τοῦ θερισμοῦ οὐδεμίαν σπουδαίαν ἐργασία γίνεται. Ἐνίοτε κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνοιξέως, ὡσάκις ἡ βλάστησις εἶνε ζωηρὰ καὶ τείνει εἰς τὴν παραγωγὴν φύλλων, ὁ σίτος ταίξεται, δηλ. βοσκεῖται ὁ ἀγρὸς ὑπὸ προβάτων ὅπως ἀναγκασθῆ ὁ σίτος νὰ ἀδειφώσῃ καὶ νὰ προληφθῆ τὸ πέσιμον. Ἡ συνήθεια αὕτη εἶνε καλλίστη ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐκτελεῖται πάντοτε οὔτε ἐν ἐποχῇ καὶ τρόπῳ ἐντελῶς καταλλήλοις. Τὸ κακῶς ἐκτελούμενον ταῖσμα παρατηρεῖται μάλιστα ὡσάκις ὁ ἀγρὸς ἐνοικιάζεται πρὸς τὸν σκοπὸν ταῦτον εἰς ποιμένας.

Συνήθως ὁ ἀγρὸς δὲν καθαρίζεται κατὰ τὴν βλάστησιν τοῦ σίτου ἀπὸ τὰ ζιζάνια, ἐν καὶ οἱ πολλοὶ τῶν καλλιεργητῶν ἀ-

ναγνωρίζωσι τὰ καλὰ ἀποτελέσματα τῶν βοτανισμάτων· μόνον οἱ ἐπιμελέστεροι τούτων ἀποκόπτουσι διὰ ξύλου τὰς κορυφὰς τῆς λαμβουρδάνας· σπανίως δὲ βλέπει τις γυναῖκας ἐν τοῖς ἀγροῖς σίτου βοτανιζούσας, ἂν καὶ οἱ ἀγροὶ οὗτοι εἴνε πλήρεις ζιζανίων.

Τὰ σπουδαιότερα τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς σίτου τοῦ διαμερίσματος Ἀλμυροῦ ἀπαντωμένων ζιζανίων εἴνε τὰ ἐξῆς: Ὀγκουλή, Βῆκος, Ἀγριάδα, Παπαροῦνα, Ἀγριόβρωμη, Λαμβουρδάνα, Βροῦβα, καὶ Σιγάπι· Βλήτορ, Βούλουρας καὶ Βούλι (χαμαιάκτη). Συχνὰ δ' εὐρίσκεται καὶ κριθή, ἧς ἡ παρουσία σπουδαίως μειοῖ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου.

Οἱ σῖτοι τοῦ διαμερίσματος Ἀλμυροῦ πάσχουσι κυρίως ἀπὸ *δανλίτην, ἀστοχίαν, ἀνθρακὰ καὶ μαυρόκολον*. Κατὰ τῶν ἀσθενειῶν τούτων οὐδενὸς θεραπευτικοῦ μέσου χρῆσις γίνεται. Πολεμοῦνται δὲ αἱ ἀσθένειαι αὗται κυρίως διὰ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ σπόρου.

Ἡ μεγαλειτέρα ὁμως πληγὴ τοῦ σίτου εἴνε ὁ *Λίβας* τοῦ ὁποίου τὰ καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα εἴνε σπουδαιότατα. Κατὰ τοῦ Λιβὸς δὲν εἴνε δυνατὸν νὰ ληφθῶσιν, ὅπως σήμερον τὰ τῆς Θεσσαλικῆς γεωργίας ἔχουσι, μέτρα ἐμποδίζοντα τὴν ἐκ τούτου προερχομένην καταστροφὴν (ἀναδάσωσις τῶν ὑρέων κτλ). Νομίζομεν ὁμως ὅτι αἱ βαθεῖαι ἀρόσεις (0, μ. 25-0, μ. 30) διατηροῦσαι ἐπὶ μακρὸν χρόνον, καὶ μεθ' ὅλην τὴν πείρασμα πνοὴν τοῦ Λιβὸς, ποσότητά τινα ὑγρασίας εἰς τὰ βαθύτερα στρώματα τῆς γῆς, ὑγρασίας ἀνερχομένης διὰ τῆς τριχοειδοῦς ἔλξεως κατὰ τὸ θέρος μέχρι τῆς ἐπιφανεῖας τοῦ ἀγροῦ καὶ ἐπιτρεπούσης τὴν ἀπὸ τῆς ἐπιφανεῖας ἀπομάκρυνσιν τῶν ριζῶν, δύνανται, ἂν ὄχι νὰ προλάβωσιν ἐντελῶς τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀνέμου τούτου, τοῦλάχιστον ἐπαισθητῶς νὰ ἐλαττώσωσι ταῦτα.

Οἱ σῖτοι τοῦ διαμερίσματος Ἀλμυροῦ σπανιότατα—καὶ τότε ἐν μέρει μόνον—ὑποφέρουσι ἀπὸ πολυμοβρίαν καὶ πλημμύρας, διότι τὸ διαμέρισμα τοῦτο διαβρέχεται ὑπ' ἀσημάντων χειμάρρων ἐχόντων ὀλίγων χιλιομέτρων ροῦν.

Αἱ σπορὰὶ τοῦ σίτου ἐγ γένει ἐν Θεσσαλίᾳ ὑποφέρουσι συ-

νήθως ἐξ ἀνομβρίας καὶ πρὸ πάντων, ὅταν κατ' Ἀπρίλιον δὲν βρέξη. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ αἱ βαθεῖαι ἀρόσεις εἴνε ἐφεργετικαί, διότι τὸ δι' αὐτῶν ἐναποταμιευόμενον ὕδωρ δύναται νὰ βοηθήσῃ τὰ ἐξ ἔλλειψεως τοιούτου ὑποφέροντα φυτά.

Ἡ γονιμοποίησις τῶν σίτων γίνεται κατὰ Μάιον ἢ δ' ὠρίμανσις καὶ ὁ θερισμὸς κατὰ Ἰούνιον. Γενικῶς τὸ θέρισμα ἐνταῦθα γίνεται ὅταν ὁ σῖτος ἦνε ἐντελῶς καὶ φυσιολογικῶς ὠριμος· ἐντεῦθεν δὲ προέρχεται φθορὰ καὶ ἀπώλεια ἀρκούντως σπουδαία. Ἀναγκαῖον θεωροῦμεν νὰ διαδοθῇ ὁ πρῶτος θερισμὸς, διότι καὶ ἡ φθορὰ θὰ προληφθῇ καὶ περισσότερος καιρὸς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς σπουδαίας ταύτης ἐργασίας θὰ μείνη, καὶ τέλος ὁ σῖτος καλλιτέρας ποιότητος θὰ ἦνε.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΤΗΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ»

Ἡ «Ἑλληνικὴ Γεωργία» διήνυσεν ἤδη καὶ τὸ ἕκτον αὐτῆς ἔτος. Ἡ κατὰ τὸ ἔτος δὲ τοῦτο ἔκτακτος αὐξήσις τῶν συνδρομητῶν ἔπεισεν ἡμᾶς, ὅτι αἱ πρὸς σύνταξιν αὐτῆς μέριμναι ἅς καταβάλλομεν δὲν μένουσιν ἄκαρποι, καὶ ὅτι ἐκπληροῦμεν ἐν μέρει τὸν σκοπὸν, εἰς ὃν κυρίως ἀπεβλέψαμεν, ὅτε ἠρξάμεθα τῆς δημοσιεύσεως τοῦ περιοδικοῦ τούτου συγγράμματος, ἧτοι τὴν διάδοσιν ἐκείνων τῶν γνώσεων, ὧν ἔχουσι πρωτίστως ἀνάγκην οἱ ἀπανταχοῦ Ἕλληνες κτηματῖαι καὶ καλλιεργηταὶ τῆς γῆς.

Ὅθεν θαρροῦντες εἰς τὴν ἐνθερμον ὑποστήριξιν, ἧς ἰδίως κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἔτυχεν ἡ «Ἑλληνικὴ Γεωργία» θὰ ἐξακολουθήσωμεν καὶ κατὰ τὸ προσεχές δημοσιεύοντες αὐτὴν μετὰ πλειόνων βελτιώσεων καὶ ἰδίως παρέχοντες δσον οἶόν πε μείζονα πλεονεκτήματα εἰς τοὺς προκαταβάλλοντας τὴν συνδρομὴν αὐτῶν. Τὰ πλεονεκτήματα δὲ ταῦτα

αναγράφονται ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ παρόντος τεύχους.

Ἐκφορᾶζοντες τὰς ἀπείρους ἡμῶν εὐχαριστίας πρῶτον μὲν τῷ φιλογενεστάτῳ κυρίῳ Κ. Ζάππα, ὅστις ηὐδόκησε καὶ ἐφέτος νὰ ἐγγραφῇ συνδρομητῆς δι' ἑκατὸν ἀντίτυπα, ἀποσπελλόμενα πρὸς τοὺς δήμους τοῦ Κράτους, καὶ δεύτερον πρὸς ἅπαντας τοὺς κυρίους συνδρομητὰς καὶ συνεργάτας, ὡς καὶ πρὸς τοὺς ἀνταποκριτὰς ἡμῶν, τοὺς ὅλως ἀφιλοκερδῶς ἀναλαβόντας τὴν ἄχαριν καὶ δυσχερῆ φροντίδα τῆς ἐγγραφῆς καὶ εἰσπράξεως τῶν συνδρομῶν, εὐχόμεθα αὐτοῖς πᾶσιν αἴσιον καὶ εὐτυχές τὸ νέον ἔτος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Περὶ λιπάνσεως τῆς ἐλαίας. Τῷ κ. Κ. Β. φ. εἰς Κρανίδιον. — Τὰ δρυμῆα, τὰ πλούσια λιπάσματα, οἷον ἡ κόπρος τῶν αἰγοπροβάτων, τῶν χοίρων, τῶν πτηνῶν, τοῦ ἀνθρώπου, εἶνε ἀκατάλληλα διὰ τὴν ἐλαίαν, διότι ταῦτα ἐξανγκυκάζουσιν αὐτὴν νὰ παράγῃ πολλὰ φύλλα καὶ βλαστοὺς, ὀλίγον δὲ καρπὸν. Κατάλληλα διὰ τὴν ἐλαίαν λιπάσματα εἶνε τὰ φυτικά ἐν γένει, φύλλα (λαμβανόμενα ἐκ δασῶν), κλάδοι θάμνων, φύκη (ἴδε «Ἑλλ. Γεωργ.» 1888 σελ. 474), ἀπορρίματα βυρσοδεφείων (τεμάχια δερμάτων καὶ ταρπακόχωμα.—ἴδε Ἑλλ. Γεωργ. 1890 σελ. 307), τὰ σαρίδια τῶν πόλεων, οἱ ἐλαιοπυρῆνες, καὶ ἰδίως ἐκεῖνοι ἀφ' ὧν ἀφηρέθη τὸ ἐναπομένον ἐν αὐτοῖς ἐλαίον (οἱ τῶν πυρηνελαιοεργοστασιῶν), πάντα ταῦτα, ἀναμειγμένα ἢ μὴ καὶ γωνευμένα, ἀποτελοῦσιν ἄριστον λίπασμα διὰ τὰς ἐλαίας. Κατὰ τὴν ζύμωσίν των δύναται τις λίαν ἐπωφελῶς ν' ἀναμίξῃ μετ' αὐτῶν μέχρι δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἄσβεστον ἢ ἀπόστακτα, καὶ μέχρις 20 $\frac{1}{10}$ στάκτην ξύλων ἢ ξυλανθράκων, ἢ καὶ τέφραν ἄσβεστοκαμίνων (ἴδε «Ἑλλ.

Γεωργ.» 1890 σελ. 544). Ἐννοεῖται ὅτι ὅταν τις στερῆται τοιαύτων οὐσιῶν δύναται νὰ κἀμῃ χρῆσιν τῶν κοπριῶν ἐν γένει, ἀλλ' ἐν μέτρῳ. Ὡσαύτως ἀρίστην λίπανσιν ἀποτελεῖ ἡ ἀφθονος ἄρδευσις τῶν ἐλαιοδένδρων διὰ τῶν κατὰ τὰς πρώτας βροχὰς τοῦ φθινοπώρου ὑδάτων τῶν φερομένων ὑπὸ τῶν βροχῶν καὶ τῶν χειμάρρων. Αἱ πρῶται πίπτουσαι βροχαὶ ἀποπλύνουσι τὰ ὑψηλότερα μέρη, τὰ δὲ κατερχόμενα καὶ συγκεντρούμενα εἰς τὰ ρεύματα ὑέτια ὕδατα συμπαρασύρουσιν ἀφθόνους λιπαντικὰς οὐσίας. Οὕτω τὰ ὕδατα ταῦτα εἰσὶ διεττῶς ὠφέλιμα, καὶ πρὸς ἄρδευσιν καὶ πρὸς λίπανσιν. Ἀκριβῶς δὲ ἔνεκα τοῦ λόγου τούτου, οἱ διακρινόμενοι διὰ τὴν ἐπιμελεμένην καλλιέργειαν τῆς ἐλαίας Παρνασσεῖς ἀπεδίδουσι μεγίστην σημασίαν εἰς τὰ ὕδατα ταῦτα, τὰ ὅποια εἶνε ἰδιαζόντως ὠφέλιμα εἰς τόπους ξηροὺς καὶ φύσει ἀγόνους.

Τὸ ποσὸν τοῦ κατὰ ρίζαν χρησιμοποιουμένου λιπάσματος ποικίλλει μεγάλως ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ λιπάσματος καὶ τῆς ἡλικίας τοῦ ἐλαιοδένδρου. Αἱ κοπρίαι σκορπίζονται ἐφ' ἅπαντος τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς ἀροτριάσεως αὐτοῦ, ἢ κἀλλιον θάπτονται κύκλῳ τοῦ δένδρου, εἰς βῆθος 20 περιποῦ ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου καὶ εἰς ἀπόστασιν 1—1 $\frac{1}{2}$ μέτρου ἀπὸ τοῦ κορμοῦ. Θάπτονται δὲ μετὰ τὴν ἀροτρίασιν τοῦ ἀγροῦ.

Τὰ ἄλλα λιπάσματα εἶνε προτιμότερον νὰ θάπτονται καθ' ὄν τρόπον ἐλέχθη περὶ τῶν κοπριῶν. Εἰς τὰ ἔχοντα ἀπότομον κλίσιν ἐδάφη ἢ ταφὴ τοῦ λιπάσματος γίνεται ἐν λάκκῳ ἀνορυσσομένῳ εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος καὶ εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς μέτρου ἀπὸ τοῦ κορμοῦ. Λιπαινὲ πάντοτε τὰς ἐλαίας ἐν μέτρῳ καὶ κατ' ἔτος : ἡ ἀφθονος λίπανσις προξενεῖ ὕλομανίαν καὶ ὀλιγοκαρπίαν. Δύο ἀροτριάσεις εἶνε προτιμότεραι τῆς μιᾶς.

Τὰ στέμφυλα ἀποτελοῦσιν ἄριστον λίπασμα διὰ τὴν ἄμπελον. Τῷ κ. Ι. Σ. εἰς Σμύρνην. — Κατά τινες ἀναλύσεις περιέχουσιν :

	ἀνάλσ. α'	ἀνάλσ. β'
Ἄζωτον..... ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν	0,6	0,81—1,11
Φωσφορ. ὀξύ » » »	0,4	0,25—0,38
Κάλι » » »	0,9	0,20—0,86

Εἶνε δηλαδή σχεδόν ἐφάμιλλα τῆ κοπρίᾳ, καὶ κατὰ τι πλουσιώτερα αὐτῆς ἐν ἀζώτῳ.

Ἀφαιρεῖται τὸ ἤλεκτροῦδες χροῶμα τοῦ λευκοῦ οἴνου. Τῆ κ. Τ. Β. εἰς Κεφαλληνίαν. — Θείωσον καλῶς καθαρὸν βυτίον καὶ μετάγγισον τὸν οἶνον ἐν αὐτῷ. Μετὰ 5 — 6 ἡμέρας κολλήρισον ἰσχυρῶς πρὸς ἐπιτυχίαν δὲ τούτου πρόσθε 10 — 15 γραμμάρια ταννίνης κατὰ ἐκτόλλιτρον οἴνου. Μετάγγισον ἐκ νέου εὐθὺς ὡς ὁ οἶνος καθάρῃ.

100 ὀκάδες σταφυλῶν πόσον γλεῦκος δίδουσι. Τῆ κ. Δ. Α. εἰς Βῶλον. — Ἐξαρτᾶται καθ' ὅλοκληρίαν ἐκ τοῦ εἶδους τῆς σταφυλῆς καὶ ἐκ τοῦ ἔτους. Ἐν τούτοις κατὰ μέσον ὄρον ὑπολογίζουσι 70 — 75 ὀκ. γλεῦκος.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἡκαρκαλοῦνται οἱ λαμβάνοντες τὴν «Ἑλληνικὴν Γεωργίαν» συντάκται ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἀγγέλλωσι τὰ περιεχόμενα τῶν ἐκάστοτε δημοσιευομένων τευχῶν τοῦ γεωργικοῦ τούτου περιοδικοῦ συγγράμματος.

— **Ἡ ἐφετεινὴ ἐσοθεῖα τοῦ οἴνου τῆς Γαλλίας** ἀνῆλθεν εἰς 27,416,327 ἐκτόλλιτρα· εἶνε δηλαδή ἀνωτέρα τῆς τοῦ 1889 κατὰ 4,192,755 ἐκτόλλιτρα. Σταφυδεται οἶνοι κατασκευάσθησαν ἐφέτος ἐν Γαλλίᾳ 4,292,850 ἐκτόλλιτρα ἀντὶ 1,824,129 ἐκτολλίτρων κατασκευασθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Λαγγυρὰ δὲ παρήχθησαν 1,946,729 ἐκτόλλιτρα ἀντὶ 1,479,122 ἐκτολλίτρων κατασκευασθέντων τῷ 1889.

— **Ἡ ἐφετεινὴ ἐσοθεῖα τῶν οἴνων ἐν Ἀλγερίᾳ** ἀνῆλθεν εἰς 2,844,130 ἐκτόλλιτρα ἀντὶ 2,512,198 ἐκτολλίτρων πάραχθέντων τῷ 1889.

— **Ἡ ἐκτακτικὴ τῶν ἀμπελώνων τῆς Γαλλίας** ἠλαττώθη ἐφέτος κατὰ 12,430 στρέμματα. Κατὰ τὴν «Ἐπιστημον Ἐφημερίδα» οἱ ἀμπελώνες τῆς Γαλλίας ἐφέτος ἀνέρχονται εἰς 18,165,440 στρέμματα.

— **Ἡ ἐφετεινὴ ἐσοθεῖα τῶν οἴνων ἐν Ἑταλίᾳ** ἀνῆλθεν εἰς 27,847,200 ἐκτόλλιτρα, ἧτοι κατὰ πέντε περίπου ἑκατομμύρια ἐκτόλλιτρα πλέον ἢ τῷ 1889.

— **Καὶ ἡ Ἑλβετία καταρτίζει ἀμπελώνας ἐξ ἀμερικανικῶν ἀμπέλων.** Ἡ φυλλοξήρα ἀνεφάνη εἰς τοὺς ἀμπελώνας τῆς Ἑλβετίας πρὸ δεκαεξαετίας. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν πρὸς καταπολέμησιν τοῦ ἐντόμου ἐγένετο χρῆσις τῶν καταστρεπτικῶν μέσων, ἧτοι τῆς ἐκρίζωσεως τῶν προσβεβλημένων ἀμπέλων καὶ τῆς ἀπολυμάνσεως τοῦ ἐδάφους διὰ διαφόρων οὐσιῶν. Πρὸ τινων ἐτῶν ἐφηρμόσθησαν τὰ ἐντομοφθόρα φάρμακα, δι' ὧν συντηρεῖται ὁ ἀμπελῶν ἐλαττουμένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐντόμων, πλὴν δὲν ἀπαλλάσσεται αὐτῶν ἐντελῶς. Ἡδὴ ἡ Ἑλβετικὴ Κυβέρνησις ἀπελπισθεῖσα ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐφαρμοσθέντων μέσων κατέφυγε καὶ αὐτὴ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἀμερικανικῶν ἀμπέλων, αἵτινες πρὸς τὸ παρὸν θεωροῦνται ὡς τὸ μόνον καταφύγιον.

— **Ἀπαγόρευσις εἰσαγωγῆς ξυλοκεράτων.** Διὰ τοῦ ἀπὸ 10 παρελθόντος Νοεμβρίου δημοσιευθέντος Β. Διατάγματος ἀπηγορεύθη ἡ ἐξ ἀπάσης τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγωγή ξυλοκεράτων λόγῳ φυλλοξήρας.

— **Οἱ ἀλαττωμένοι οἶνοι.** Ἀπὸ τῆς α' παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἐν Γαλλίᾳ οἱ οἶνοι οἱ περιέχοντες πλέον τοῦ ἐνός ἐπὶ τοῖς χιλίοις ἄλας (χλωριῦχον νάτριον), θεωροῦνται ὡς νενοθευμένοι καὶ κατάσχονται.

— **Σταφυλᾶς πρὸς οἴνοποιεῖν** ἐξάγει ἡ Ἰταλία καὶ ἀποστέλλει εἰς Ἑλβετίαν ἐντός εἰδικῶν μεγάλων δοχείων ἐκ σιδήρου. Αἱ νωπαὶ σταφυλαὶ μεταφέρονται οὕτω ἐν ἀρίστη καταστάσει καὶ ὅταν ἀκόμη ὑφίστανται πολυήμερον ταξιίδιον. Κατὰ τὴν προσεχῆ συγκομιδὴν οἱ ἀμπελοκτήμονες τῆς μεσημβρινῆς Ἰταλίας προτίθενται νὰ δοκιμάσωσι τὸν

νέον τοῦτον τρόπον πρὸς μεταφορὰν σταφυλῶν καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν (La settimana vinicola).

— **Ἡράριμακον κατὰ τῆς φυλλοξήρας ἀσφαλές**, λέγει χημικός τις ἐκ Λυών τῆς Γαλλίας, ὅτι εἶνε τὸ ὄργανον τριβόμενον καὶ τιθέμενον ἐν καταστάσει κόνεως παρὰ τὰς ρίζας τῆς προσβεβλημένης ἀμπέλου. Προσθέτει δὲ, ὅτι δοκιμάσας αὐτὸ ἀπὸ πολλοῦ τὸ εὖρε λίαν ἀποτελεσματικόν. Σημειωτέον ἐν τούτοις, ὅτι πολλὰ ταιαῦτα φάρμακα κατ' ἔτος προτείνονται καὶ ἀποδεικνύονται ἐπὶ τέλους ἐντελῶς ἀκατάλληλα.

— **Ἡμερὴ πρόληψως τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρακος τῆς ἀμπέλου**. Τὸ ἐνεστῶς γεωργικὸν ἔτος προμηνύεται πολυὸμβρον καὶ ὑγρὸν, ὅθεν εἶνε πιθανὸν τὴν προσεχῆ ἀνοιξιν εἰς τὰς ἀμπέλους καὶ σταφιδάμπέλους τὰς πεφυτευμένας εἰς φύσει ὑγράς καὶ κοίλας γαίας ν' ἀναπτυχθῆ ὁ ἀνθραξ μετ' ἐπιτάσεως καὶ νὰ προξενήσῃ τὰς ζημίας, ἃς ἐπέφερε καὶ κατὰ τὰ ἔτη 1879 καὶ 1885.

Πρὸς πρόληψιν παρομοίων ζημιῶν οἱ ἰδιοκτῆται δέον νὰ λάβωσιν ἀπὸ τοῦδε τὰ ἐξῆς προφυλακτικὰ μέτρα.

Μετὰ τὸν κλάδον ν' ἀφαιρέσωσιν ἅπαντα τὸν εὐκόλως ἀποσπώμενον παλαιὸν καὶ ξηρὸν φλοιὸν (τὸ ντύμα), τῶν μᾶλλον ἐπιρρεπῶν εἰς τὰς προσβολὰς τοῦ ἀνθρακος πρέμνων, μεθ' ὅ νὰ ἐπιχρίσωσιν αὐτὰ ὡς καὶ πάντας τοὺς κλάδους αὐτῶν διὰ πολτώδους οὐσίας παρασκευαζομένης ἐξ 100 μερῶν ὕδατος, 10—15 μερῶν θειικοῦ χαλκοῦ (γυλκζόπετρας), 20 μερῶν θειικοῦ σιδήρου (καρὰ-μπογιῆς ἢ ἀλογόπετρας) καὶ 12 μερῶν ἀσβέστου.

Ὁ θειικὸς χαλκὸς καὶ ὁ θειικὸς σίδηρος διαλύονται ἀφ' ἐσπέρας ἐν ἀναλόγῳ θερμῷ ὕδατι, τὴν δ' ἐπιούσαν, ὅτε πρόκειται νὰ γίνῃ χρῆσις τῆς οὐσίας, προστίθεται εἰς τὴν διάλυσιν καὶ ἀναμιγνύεται καλῶς ἢ ἀσβέστος λεπτοτριμμένη.

Ἡ οὕτω παρασκευαζομένη πολτώδης οὐσία ἐπιτίθεται ἐπὶ τῶν ἀποφλοιωθέντων πρέμνων διὰ χρωστήρος (βούρτσας), ἢ ἀπλούστερον διὰ βάρβου, εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁποίας προσδένεται τεμάχιον σπόγγου ἢ πανίου.

Ὁ ἐπιχρίων ἐργάτης δέον νὰ προσέχη, ἵνα ἡ οὐσία εἰσέρχεται εἰς πάσας τὰς ἔσοχάς τῶν ἀνωμάλων πρέμνων.

Ἡ οὐσία αὕτη δέον νὰ παρασκευάζεται ἐντὸς πηλίνου ἢ ξυλίνου δοχείου, ἀχρήστου δὲ, διότι εἶνε δηλητηριώδης.

— **Ἐπεβλήθη δασμὸς 10)00** ἐπὶ τοῦ κουκουλοσπόρου τοῦ εἰσαγομένου εἰς τὴν Τουρκίαν, ἐνθα μέχρι τοῦδε εἰσήγετο οὗτος ἐλευθέρως. Ἐπεβλήθη δὲ ὁ δασμὸς οὗτος, ὅπως ἐμψυχωθῆ ἡ ἐπιτόπιος παραγωγὴ τοῦ κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Παστέρ παρασκευαζομένου κουκουλοσπόρου, ἥτις ἀπὸ τινων ἤδη ἐτῶν λαμβάνει διαστάσεις ἰδίως εἰς τὸν νομὸν Προύσης. Τὸ μέτρον τοῦτο τῆς τουρκικῆς Κυβερνήσεως εἶνε ἄριστον καὶ θ' ἀποβῆ εὐεργετικώτατον διὰ τοὺς σποροπαρασκευαστὰς τοῦ νομοῦ Προύσης.

— **Διατήρησις καὶ χρωματισμὸς τῶν ἀνθέων τῶν γυνηρίων**. Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν ἄνθη γυνηρίου καλῶς διατηρούμενα καὶ διαρκούντα πολὺν χρόνον, πρέπει νὰ τὰ κόπτομεν πρὶν ἢ ἐξέλθωσι κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ τῶν θηκῶν αὐτῶν καὶ νὰ τὰ θέτωμεν εἰς μέρος εὐξέρον, ἐνθα ξηραίνονται ἐντελῶς. Ἀφαιροῦμεν ἔπειτα τὴν θήκην τὴν περικαλύπτουσαν τὴν ἄνθησιν, ἥτις ὅα παρουσιασθῆ τότε στίλβουσα καὶ μεταξώδης. Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὑποβάλλομεν αὐτὴν εἰς ἀρκούντως ἰσχυρὰν θερμοκρασίαν, πρὸ πυρᾶς ζωηρᾶς, ὅτε τὸ ἄνθος ἀνοίγει ἀκαριαίως καὶ λαμβάνει σχῆμα πτεροῦ. Αἱ μέθοδοι τῆς βαφῆς εἰσὶν εὐκόλοι διὰ πάντας. Πρὸς τοῦτο μεταχειρίζονται τὸ ἐρυθρὸν, τὸ κυανοῦν ἢ ἄλλο οἰονδήποτε χρῶμα. Προκειμένου νὰ βάψωμεν τὰ ἄνθη ταῦτα θέτομεν τὴν διάλυσιν τοῦ χρώματος ἐντὸς εὐρυχώρου καὶ βαθέος δοχείου, ἐν ᾧ βυθίζομεν τὰ ἄνθη καὶ τὰ ἀφίνομεν ἐπὶ δύο ἢ τρία λεπτά τῆς ὥρας. Μετὰ τοῦτο τὰ θέτομεν νὰ στραγγίσωσι κρεμῶντες αὐτὰ ἀνεστραμμένα εἰς μέρος πολὺ ξηρὸν. Ἀφοῦ ξηρανθῶσι καλῶς, δὲν μένει πλέον ἄλλο εἰμὴ νὰ περιστρέψωμεν ταχέως τὸν ποδίσκον ἐκάστου ἄνθους μετὰξὺ τῶν χειρῶν ἢ νὰ τινάζωμεν αὐτὸν καλῶς, ἵνα τὸ ἄνθος ἐπανακτήσῃ τὸ φουντωτὸν καὶ ἐλαφρὸν σχῆμα αὐτοῦ.

Παγκόσμιος παραγωγή μετάξης κατά την « Union des Marchands de soie de Lyon ».

X	Θ	Ρ	α	ι	1885	1886	1887	1888	1889
					535,000	677,000	717,000	798,000	618,000
Γαλλία				Χιλιόγραμ.	2,457,000	3,188,000	3,476,000	3,566,000	2,882,000
Ιταλία				"	56,000	52,000	78,000	83,000	63,000
Ισπανία				"	168,000	217,000	264,000	307,000	267,000
Αυστροουγγαρία				"	172,000	206,000	188,000	170,000	115,000
Άντολη (Περσία και Άλλα Χώρα)				"	100,000	125,000	135,000	120,000	110,000
Θεσσαλονίκη και Άδριανούπολις				"	256,000	183,000	340,000	231,000	324,000
Συρία				"	20,000	20,000	20,000	18,000	18,000
Ελλάς				"	75,000	93,000	55,000	50,000	70,000
Καύκασος				"	2,631,000	2,387,000	2,459,000	2,355,000	2,914,000
Σινική (Σαγκάη)				"	715,000	1,357,000	1,411,000	735,000	1,529,000
Σινική (Καντόν)				"	1,372,000	1,478,000	2,217,000	2,441,000	2,130,000
Ιαπωνία (Ιουκατόν)				"	445,000	521,000	528,000	674,000	596,000
Ινδία (Καλκούτ)				"	9,002,000	10,554,000	11,888,000	11,548,000	11,706,000

Σημειωτέον ότι οι πλείστοι των ανωτέρω αριθμών είνε υποθετικοί ως άλλως καταφαινεται: εκ τής περιττολής τούτων και τών εν σελίδα 547 του προηγούμενου τόμου αναγκαρομένων και προσεφερόμενων δε έτέρας πηγής.

— Η χρησιμότης τής δενδροκομείας πρὸς ἐξακριβωσιν ἱστορικῶν γεγονότων. Ἀνεκαλύφθη ἐσχάτως εἰς τὰς ἀνασκαφὰς τής Πιουμπρίας ὁ κορμὸς δένδρου, ὅπερ ἐβεβαιώθη, ὅτι ἦτο δάφνη τοῦ Ἀπόλλωνος (βάγια). Οἱ παρ' αὐτῷ εὑρεθέντες καλῶς διατηρούμενοι καρποὶ τοῦ ἐπιτρέπουσι νὰ ἐξακριβωθῇ μετὰ ἐπαρκoῦς ἀκριβείας ὁ μῆν καθ' ὃν ἐγένετο ἡ περίφημος ἐκρηξις τοῦ Βεζουβίου ἐν ἔτει 79 μετὰ Χριστόν. Κρίνοντας ἐκ τής προεχωρημένης ἡλικίας τῶν εὑρεθέντων καρπῶν τής δάφνης ταύτης, βεβαιούμεθα ὅτι ἡ ἐκρηξις αὕτη συνέβη κατὰ μῆνα Νοέμβριον καὶ οὐχὶ κατ' Αὐγουστον, ὡς ὑπετίθετο μέχρι τοῦδε.

— Ἄντοχή τής βλαστικῆς δυνάμεως μετὰ Ἰουκίας. Περιέργον παράδειγμα ἀντοχῆς τής βλαστικῆς δυνάμεως φυτῶν τινῶν ἐπαρουσιάσθη ἐσχάτως εἰς τὸν βοτανικὸν κήπον τοῦ Kew (Ἀγγλίας). Πρὸς διετίαν ἀπεστάλη εἰς τὸν εἰρημένον κήπον ἐξ Ἀμερικῆς ὁ κορμὸς πτερωτῆς Ἰουκίας (Yucca alata), ὅστις ἐτοποθετήθη εἰς τὸ μουσεῖον τῶν ξύλων τοῦ βοτανικοῦ τούτου κήπου, καὶ εἰς αἴθουσαν ἔχουσαν τὴν ἀπαιτουμένην ξηρασίαν ὅπως αἱ ἐν αὐτῇ φυλασσόμεναι συλλογαὶ διατηρῶνται ἐν καλῇ καταστάσει. Ἐν τούτοις πρὸ τινῶν ἐβδομάδων ὁ κορμὸς οὗτος, ὁ ἐπὶ διετίαν φυλασσόμενος ἐν τῷ ξηρῷ τούτῳ χώρῳ, ἀνέδωκε δύο βλαστούς. Μεταφερθεὶς δὲ ἀμέσως ἐν καταλλήλῳ πολλαπλασιαστηρίῳ ὄχι μόνον ἐρρίζωσεν, ἀλλὰ καὶ ἤνθησεν.

— Ἡὼς ἐμποδίζεται ἡ ἀγελάς ἀπὸ τοῦ νὰ λακτίσῃ. Περιῶμεν σχοινίον χονδρὸν ὑπὸ τὴν κοιλίαν πρὸ τῶν μαστῶν, καὶ δένομεν ἐλαφρῶς τὰς δύο ἄκρας αὐτοῦ εἰς μίαν τῶν πλευρῶν τοῦ ζώου παρὰ τὰ νεφρὰ, προσέχοντες νὰ θέσωμεν τὸ σχοινίον ὀπισθεν τοῦ ἐξέχοντος ὀστοῦ. Ἔδς ὁ ἵππος ὁ φέρων πέδας, ἀφοῦ κάμῃ ἐλαφρὰ τινα κινήματα καὶ αἰσθανθῇ τὰ ἐμπόδια, παύει ἀνασκιρτῶν, οὕτω καὶ ἡ ἀγελάς ὅταν αἰσθανθῇ τὸ περικυκλοῦν αὐτὴν σχοινίον δὲν σκέπτεται πλέον νὰ λακτίσῃ (ἐκ τής France Agricole).

— Ἡ πρόγνωση τοῦ καιροῦ. Σημεῖα καλοῦ καιροῦ.

Νέφη μετὰ τὴν βροχὴν κατέρχονται παρὰ τὴν γῆν καὶ κυλιόμενα σχεδὸν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους. Ἡ μετὰ κακὸν καιρὸν ἐπερχομένη ὀμίχλη, Ἀνέφελος οὐρανός, νήνεμος καιρός, ἢ ἄνεμος βόρειος. Αἱ φλόγες τῆς πυρᾶς διευθύνονται κατ' εὐθεΐαν πρὸς τὰ ἄνω καὶ δὲν ταράσσονται. Ὁ κόραξ κρώζει. Μεταβάλλεται ὁ καιρός, ὅταν ἡ γλαυξ κοκκοβίζει (φωνάζει). *Σημεῖα καταιγίδος.* Αἱ ἀφ' ἐσπέρας βρονταί· οἱ μὴ λάμποντες ἀστέρες ἐν ἀνεφέλω οὐρανῷ. Αἱ μυταί εἶνε ἐνοχλητικαί, αἱ δὲ μέλισσαι ἐπιθετικαί. *Σημεῖα βροχῆς.* Τὸ ἔδαφος, τὸ ἄλας καὶ οἱ ὑαλοπίνακες τῶν παραθύρων ὑγραίνονται. Ὁ κκπνὸς ὠθεῖται ἐν τῇ καπνοδόχῃ ἐκ τῶν ἄνωθεν. Ἡ κοπρία ἀναπτύσσει πολλὴν ὀσμὴν. Αἱ χειλιδόνες πετώσι παρὰ τὸ ἔδαφος. Αἱ ὄρνιθες κυλίουται ἐν τῇ σκόνῃ. Οἱ ἀλέκτορες κρᾶζουσι πολὺ τὸ ἐσπέρας. Αἱ νῆσσαι καὶ οἱ χῆνες παπάζοντες τρέχουσι καὶ πετώσι δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἐνῷ διὰ μιᾶς ἴστανται ἀποτόμως. Οἱ ποντικοὶ κινουῦνται ἐν ταῖς κρύπταις τῶν πλέον τοῦ συνήθους. Αἱ ἀγελάδες εἰσάγουσι τὴν κεφαλὴν τῶν εἰς τοὺς θάμνους καὶ τοὺς φράκτας. Αἱ μέλισσαι δὲν ἀπομακρύνονται τῆς κυψέλης, αἱ δ' ἐκτὸς αὐτῆς εὐρισκόμεναι ἐπανέρχονται ἐν πληθύνει καὶ μὴ φέρουσαι τὴν συνήθη συγκομιδὴν τῶν. Αἱ περισστεραὶ ἐπανέρχονται εἰς τὸν περισστερῶνα ἀργά. Τὰ διερχόμενα παρὰ τὸν ἥλιον λευκὰ νέφη, ὅταν οὗτος εὐρίσκηται παρὰ τὸν ὀρίζοντα, λαμβάνουσι χρῶμα ἐρυθρόν. Κύκλος ὑπόλευκος περὶ τὴν σελήνην. Ὀμίχλη ἀνυψουμένη καὶ σχηματίζουσα νέφος. Νοτιοδυτικὸς ἄνεμος. Συχνὴ μεταβολὴ τοῦ ἀνέμου. — Ἐννοεῖται, ὅτι εἶνε ἀσφαλῆς ἡ πρόγνωσις τοῦ καιροῦ ὅταν πολλὰ τῶν φαινομένων τούτων παρατηροῦνται ταυτοχρόνως.

— **Ἐγγάντερον δένδρον** πρόκειται νὰ ἐκτεθῇ ἐν τῇ προσχεῖ παγκοσμίῳ ἐκθέσει τοῦ Σικάγου. Μία ἐκ τῶν μεγίστων Οὐελιγκτονιῶν τῆς Καλιφορνίας ἔχουσα μῆκος ἑκατὸν μέτρων ἀπεστᾶλη ἤδη εἰς Σικάγον πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον. Ἡ διάμετρος τοῦ κολοσσαῦ τούτου εἰς δέκα μέτρα ὕψος ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους εἶνε μ. 6 $\frac{1}{2}$. Ζυγίζει δὲ ὁ κορμὸς οὐ-

τος περὶ τὰς 30,000 χιλιόγραμμα. Τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ θ' ἀνασκαφῆ καὶ θὰ κατασκευασθῇ ἐν αὐτῷ αἰθουσα δυναμένη νὰ περιλάβῃ ἑκατὸν ἀνθρώπους, ὅπως δὲ αὐτὴ φωτισθῇ ἀπαιτοῦνται 250 ἠλεκτρικὰ φῶτα.

— **Ἡῶς** παράγονται αἱ μεγάλαι κενάρας. Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν πολλοὶ τρόποι ἐδοκιμάσθησαν ὅπως κατορθωθῇ ἡ παραγωγὴ χονδροκεφάλων κιναρῶν. Οἱ κοινότεροι τῶν τρόπων τούτων συνίστανται εἴτε εἰς τὴν διατρέψησιν τοῦ παδίσκου (τοῦ κοτσάνιου) τοῦ καρποῦ, εἴτε εἰς τὴν περικάλυψιν τούτου διὰ πανίου μαύρου. Τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν μὲν εὐχάριστα, ἀλλ' οὐδὲν εἶχον τὸ ἔκτακτον.

Ἀπὸ τινος ἐν τῇ κηπουρικῇ σχολῇ τῶν Βερσαλλιῶν ἐφαρμόζεται λίαν ἐπιτυχῶς ἕτερον μέσον, τὸ ἐξῆς :

Κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον ἐκλέγονται αἱ ἐντελῶς ὑγιεῖς ρίζαι, αἵτινες ἀποκαθαίρονται καὶ ἀφ' ὧν ἀφαιροῦνται πάντες οἱ ὀρθαλμοὶ πλὴν ἐνός, τοῦ εὐρωστοτέρου καὶ τοῦ μᾶλλον καλῶς τοποθετημένου. Ἀνακινεῖται ἀκολουθῶς τὸ χῶμα περὶ τὴν ρίζαν ταύτην καὶ σκαλίζεται οὕτω ἐπαρκῶς. Ἀκολουθῶς ποτίζεται ἐκάστη ρίζα δι' ὕδατος ἀναμεμιγμένου μετὰ παχέος καὶ καλῶς χωνευμένου λιπάσματος, φουσκῆς λόγου χάριν. Τὰ ποτίσματα ταῦτα δέον νὰ ἐπαναλαμβάνωνται κατὰ δεκαπενθημερικὴν ἢ καθ' ἐκάστην ἑβδομάδα, ἀν ὁ καιρὸς ἦνε ξηρὸς.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ λιπάσματος τούτου δὲν βραδύνουσι νὰ γίνωσιν ἐπαισθητὰ, καθότι τὸ φυτὸν ταχέως λαμβάνει ἀνάπτυξιν ἔκτακτον. Ἀμα τῇ ἐμφανίσει τοῦ καρποῦ πρέπει νὰ καλύπτωμεν αὐτὸν ἐντελῶς διὰ τεμαχίου μαύρου πανίου ἐλαφρῶς λιπῶδους καὶ ἐπομένως ἀδιαβρόχου. Κατὰ πᾶσαν ἐσπέραν τὸ τεμάχιον τοῦτο τοῦ πανίου ἀφαιρεῖται [καὶ τίθεται πάλιν τὴν ἐπομένην πρωΐαν. Πρέπει ὡσαύτως κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ ἀφαιρῶνται τὰ χονδρότερα φύλλα τῆς βάσεως τοῦ φυτοῦ. (Ἐκ τῆς Franco Agricole).

— **Ἡλύσιμον βυτέων**, ἄτενα περιεῦχον ῥητινῶδη νέτην. Τὸ ἀριστον μέσον διὰ νὰ ἀφαιρέσωμεν τὴν ῥητινῶδη

όσμην τῶν βυτίων, ἅτινα περιεῖχον ῥητινίτην εἶνε τὸ διὰ τοῦ ἀτμοῦ. Ἐχοντες ἀτμοπαραγωγὸν δυνάμεθα νὰ φέρωμεν ρεῦμα ἀτμοῦ μετὰ ἐπαρκοῦς πιέσεως, 4 ἕως 5 ἀτμοσφαιρῶν ὑπὸ τοιούτους ὅρους ὁ ἀτμὸς εἰσδύει εἰς τοὺς πόρους τοῦ ξύλου καὶ διαλύει ὅλας τὰς ῥητινώδεις οὐσίας, ὅσαι τυχὸν ἤθελον εἶσθαι ἀποτεθειμένα ἐκεῖ. Ἐν ἡ περιπτώσει δὲν ἔχομεν ἀτμοπαραγωγὸν, πρέπει νὰ κάμωμεν πολλὰ πλύσιμα δι' ὕδατος, ἐν ᾧ προστίθεται θεικὸν ὄξύ εἰς δόσιν 500 (150 δραμ.) γραμμαρίων τοιούτου κατὰ 20 (15 ὀκάδας) λίτρας ὕδατος. Κατὰ τὸ τελευταῖον πλύσιμον ἀφίνομεν τὸ ὕδωρ νὰ διαμείνη ἐν τῷ βυτίῳ ἐπὶ 24 τοῦλάχιστον ὥρας. Ἀκολούθως εκπλύνομεν (ξεβγάζομεν) τὸ βυτίον δι' ἀφθόνου θερμοῦ ὕδατος, εἶτα δὲ δι' ὕδατος ψυχροῦ καὶ ἐπανειλημμένως. (Ἐκ τοῦ *Moniteur Vinicole*).

ΕΜΠΟΡΙΚΑ

Ἑσπεριδοειδεῖς καρποί. *Ἐν Λιβόρνῳ, τῆ 2 10bris.*

		φραγκ.
Κίτρα σακχαρωτὰ κατὰ κιβώτιον τῶν 50 χιλιόγρμ.	56—57	
Λεμόνια » τὰ 100 χιλιόγραμμα.....	40—42	
Πορτογάλια σακχαρωτὰ » »	44—45	
Κίτρα νωπὰ Ἑλλάδος καὶ Σικελίας τὰ 100 χιλγρ.	25—30	
» » Κορσικῆς » »	35—40	

Ἑρμαὲ σταφίδων, ἐν Μασσαλία, 15 Δεκεμβρίου.

Κκρινθιακαὶ ἐκλεκταὶ τὰ 100 χιλιόγραμμα φρ.	49—50
Θειρῶν..... » » »	38—39
Ἰππερὲ..... » » »	44—45